

ФИЛАТЕЛИСТА

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ОДИНА VI

2-3

»ФИЛАТЕЛИСТА« ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уређује редакциони одбор

Одговорни уредник: Душан Драгинчић, Нови Сад, Максима Горког 35, Тел. 22-51

Лист излази друге половине сваког месеца.

Све рукописе, наруџбине, рекламације и све што се односи на лист слати на адресу: Уредништво „Филателисте“ — Београд IV, Војводе Драгомира 25.

Рукописи се не враћају.

САДРЖАЈ:

ПОЗИВ НА VI РЕДОВНУ ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ	— — — — —	25
Инж. Ж. Борђевић: СТОГОДИШЊИЦА ПРВОГ СРПСКОГ УСТАНКА	— — — — —	26
Инж. Ал. Ј. Петровић: ПОШТАНСКА СЛУЖБА ЗА ВРЕМЕ ПРВОГ УСТАНКА	— — — — —	27
ОДГОВОР РЕДАКЦИЈЕ „ФИЛАТЕЛИСТЕ“ УПРАВНОМ ОДБОРУ ФИЛАТЕЛИСТИЧКОГ САВЕЗА ХРВАТСКЕ	— — — — —	30
Инж. М. Вернер: МАРКЕ СРБИЈЕ СА ПРАЗНИМ МЕЂУПРОСТОРИМА	— — — — —	31
М. Цвјетковић: ИЗДАЊА ПОШТАНСКИХ МАРКА ЗА ЦРНУ ГОРУ ПОД НЕМАЧКОМ ОКУПАЦИЈОМ	— — — — —	33
ИЗ РЕДАКЦИОНОГ ОДБОРА	— — — — —	34
Д. Новак: НАПОМЕНЕ НА ГОРЊИ ЧЛАНАК	— — — — —	34
Б. Новаковић: ЗАНИМЉИВЕ МЕШОВИТЕ И ДРУГЕ ФРАНКАТУРЕ КОД ПОШТА ТЗВ. НДХ	— — — — —	35
Д. Јанићијевић: ДВА ПРЕФИЛАТЕЛИСТИЧКА ПИСМА ПОШТЕ МИШЉЕ-НОВАЦ	— — — — —	36
ЕСПЕРАНТО МАРКЕ ЗОНЕ Б ОД 300 ДИНАРА	— — — — —	37
ИЗ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ	— — — — —	37
КРОЗ ФИЛАТЕЛИСТИЧКИ СВЕТ	— — — — —	39
НАШЕ МАРКЕ	— — — — —	42
НАШЕ ЦЕЛИНЕ	— — — — —	45
ПРИГОДНИ ЖИГОВИ	— — — — —	46
НОВЕ МАРКЕ	— — — — —	47

»FILATELISTA« ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédacteur en chef: Dušan Draginčić, Novi Sad, Maksima Gorkog 35, Tel. 22-51

La Revue paraît au cours de la seconde moitié de chaque mois.

Manuscripts, commandes, réclamations et tout ce qui se rapporte à la Revue doit être envoyé à l'adresse: Uredništvo „Filateliste“, Belgrad, Vojvode Dragomira 25.

Rédigé par un Comité de rédaction.

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E

Invitation à la VIe réunion régulière annuelle de l'Union des philatélistes de Serbie (25) — Ing. Ž. Dorđević: Le 150e anniversaire de la Première insurrection nationale serbe (26) — Ing. Al. J. Petrović: Service postal pendant la première insurrection nationale serbe (27) — Réponse de la Rédaction de „Filatelista“ au Comité de gestion de l'Union des philatélistes de Croatie (30) — Ing. M. Verner: Timbres-poste de Serbie aux intervalles nues (31) — M. Cvjetković: Emissions de timbres-poste du Monténégro durant l'occupation allemande (33) — D. Novak: Remarques concernant l'article susmentionné (34) — Du Comité de rédaction (34) — B. Novaković: Intéressants affranchissements mixtes et autres des bureaux de poste du soi-disant Etat Indépendant Croate (35) — D. Janićijević: Deux lettres de la période préphilatélique du bureau de poste Mišljenovac (36) — Timbres-poste de 300.— dinars de la Zone B, émis à l'occasion du Congrès des espérantistes (37) — De la Fédération des philatélistes de Yougoslavie (37) — A travers le monde philatélique (39) — Nos timbres-poste (42) — Nos entiers-postaux (45) — Oblitérations spéciales (46) — Nouveaux timbres-poste (47).

ПАЖЊА!

ПРЕТПЛАТУ СЛАТИ НА ТЕКУЋИ РАЧУН
УРЕДНИШТВА И АДМИНИСТРАЦИЈЕ
„ФИЛАТЕЛИСТЕ“ 104 — Т — 502

Цена овог
броја дин.

40

Позив

НА VI РЕДОВНУ ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

НА ДАН 28 МАРТА 1954 ГОДИНЕ ОДРЖАЋЕ СЕ VI РЕДОВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ У БЕОГРАДУ У 9 ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ СА ОВИМ ДНЕВНИМ РЕДОМ:

- 1) Избор радне управе, записничара и оверача записника.
- 2) Бирање прегледача пуномоћја делегата.
- 3) Извештај: а) Управног одбора,
б) Благајника,
в) Надзорног одбора,
г) Суда части.
- 4) Расправа о извештајима и давање разрешнице управи.
- 5) Предлози Управе Савеза, подружница, чланова и жалбе.
- 6) Бирање нове управе.
- 7) Бирање делегата за скупштину Савеза филателиста Југославије.

ПРЕМА ПРАВИЛИМА САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ „СКУПШТИНУ САЧИЊАВАЈУ ДЕЛЕГАТИ, КОЈЕ БИРАЈУ ПОДРУЖНИЦЕ — ПОВЕРЕНИШТВА ИЗ РЕДОВА ЧЛАНСТВА И ТО НА СВАКИХ ЗАПОЧЕТИХ 20 РЕДОВНИХ ЧЛАНОВА ПО ЈЕДНОГ ДЕЛЕГАТА“.

ДЕЛЕГАТИ МОРАЈУ ДОНЕТИ УРЕДНА ПУНОМОЋЈА ОД СВОЈИХ ПОДРУЖНИЦА — ПОВЕРЕНИШТАВА.

ПРЕДЛОЗИ И ЖАЛБЕ МОРАЈУ СТИЋИ УПРАВНОМ ОДБОРУ САВЕЗА НАЈДАЉЕ ДО 10 МАРТА (НА АДРЕСУ САВЕЗА — ПОШТ. ФАХ 702), ДА БИ СЕ МОГЛИ ИЗНЕТИ ПРЕД СКУПШТИНУ.

МЕСТО ОДРЖАЊА СКУПШТИНЕ БИЋЕ НАКНАДНО САОПШТЕНО.

СВА БЛИЖА ОБАВЕШТЕЊА МОЋИ ЋЕ ДЕЛЕГАТИ ДОБИТИ ЛИЧНО У КАНЦЕЛАРИЈИ САВЕЗА — БУЛЕВАР РЕВОЛУЦИЈЕ БРОЈ 1 НА III СПРАТУ (ЗГРАДА БИОСКОПА „БЕОГРАД“)

ПЛЕНАРНА СЕДНИЦА УПРАВЕ САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ ОДРЖАЋЕ СЕ 27 МАРТА ПО ПОДНЕ У КАНЦЕЛАРИЈИ САВЕЗА.

У П Р А В А

Стопедесетгодишњица Првог српског устанка

Прохујало је од тада сто педесет година у непрекидној борби српског народа за слободу и независност...

Петвековно ропство и турска тиранија исисавали су све жешће националне сокове српског народа...

Београдске дахије су немилосрдно секле главе.

Јаничари су непрекидно вршили зудуме. Шуме су се пуниле хајдуцима...

Новембра Осамстотреће пала је прва одлука: с пролећа — устанак.

Али јануара Осамсточетврте посекаше дахије и српске кнезове.

Хтедоше и Карађорђа.

Није се смело чекати да снег окопни.

Требало је одлуку преиначити и дићи се одмах на оружје.

Освануо је 14 фебруар Осамсточетврте.

На пропланку, више Маричевића Јаруга у Орашцу, окупљали су се на значајан народни договор најугледнији Срби из Шумадије. Њих неколико стотина.

Дође и Карађорђе са пушком и руци и пиштољима за појасом и отпоче историско народно већање...

Изабраше шумадиски сељаци Карађорђа за војду и одлучише да одмах подигну Устанак против дахија и јаничара.

Плану као огањ турски хан у Орашцу и отпоче Први српски устанак...

Букну пламен и по осталим турским хановима и кућама субаша, дахија и јаничара.

Навреше снажно нове свеже снаге и српски народ се сав диже на оружје.

Отпочеше безбројни бојеви српских сељака против турске тираније...

За неколико дана, прва буктиња слободе, у мраку турске царевине, распламса се у снажан огањ велике народне револуције српског народа.

Закорача снажно Српска револуција, и борба против дахија се убрзо претвори у борбу против саме турске царевине и феудалних окова, а за коначну и пуну слободу и независност српског народа.

Уздрамаше свестрано српски сељаци својим пуцњевима турску империју и за увек у парам-парчад растргоше окове петвековног националног и економског ропства српског народа.

Буктиња слободе запаљена у Орашцу и Осамсточетврте осветли пут и свим осталим

балканским народима у борби против турске империје.

*

Прохујало је од Осамсточетврте сто педесет година...

И кроз деценије, српски народ се непрекидно дизао на оружје у борби за слободу и независност.

Осамсточетврта је била непресушни извор на коме су се синови српског народа нападали у борби за извојевање, одбрану и очување своје слободе и независности.

Седмог јула 1941 године, слободарски и револуционарни српски народ је, под руководством Комунистичке партије Југославије на челу са другом Титом, са осталим народима Југославије још једном високо развино заставу Устанка и кроз Народно-ослободилачку борбу извојевао своју коначну слободу у чврстој и трајној заједници равноправних и слободних народа.

Данас је српски народ, са осталим братским народима, активни учесник у изградњи социјалистичког друштва и будни чувар тековина Народне Револуције, братства и јединства народа Југославије и слободе и независности социјалистичке Југославије.

„Српски народ је доказао да је спреман на небројене жртве за своју слободу и слободу свих народа Југославије“ (Тито).

По речима друга Петра Стамболића (— на свечаној академији у Београду поводом прославе 150-годишњи Првог српског устанка):

„Сто педесет година од почетка Првог српског устанка слави наша генерација која је учесник и савременик једне друге — социјалистичке револуције у Југославији. У декларацији о циљевима и задацима Социјалистичког савеза радног народа Југославије речено је да је ова наша данашња, социјалистичка Југославија „дело тешких и крвавих борби низа генерација свих народа Југославије“. И зато ову значајну годишњицу славе данас сви наши народи уједињени у заједничкој домовини, славе је због тога, што су те тешке и крваве борбе, за велико заједничко дело свих народа Југославије, које су вођене под различитим условима и различитим средствима против националног

и социјалног ropcтвa и које су победоносно завршене социјалистичком револуцијом, почеле још тада са Првим српским устанком...

„...и баш због тога што је проживела ову другу, социјалистичку револуцију, наша генерација може најбоље да сагледа и осети величину догађаја које данас славимо. Бањича и Јајинци ће помрачују већ обасјавају својом светлосћу јунаштво на коље набијених „Влаха“ од Ташмајдана до Стамбол-

капије. Кадинача пружа руку и Засавици и Љубићу. Према Геле-кули са 900 узиданих глава стоји Бубањ са десет хиљада стреланих родољуба. Ми, који смо у сељачком сину и раднику Титу нашли свога вођу, најбоље схватамо оно доба које је у марвеном трговцу и хајдуку Карађорђу имало свог смелог војсковођу, у Проти Матеји дипломату и законодавца, а у манастирском ћаку и војводском писару Вуку културног преподитеља — револуционара...”

Инж. Ал. Ј. Петровић

Поштанска служба за време Првог устанка

За време турске владавине на територији Београдског пашалука постојала је весничка служба, за пренос писама између Порте и београдског везира и између овога и управника суседних турских вилајета.

Пренос поште вршили су татари (који су се тако звали не по народности, већ по занимању), а њих су пратили суруџије и селџи; ови су се смењивали од мензулане до мензулане, а татари су ишли до границе пашалука или, ако су носили какву важну пошту, кроз до Цариграда. Татари су били већином Турци. Пренос поште вршен је на коњима. Са татарима су могли путовати и државни службеници, па и приватна лица по одобрењу паше.

Сем турских татара преносили су пошту преко Београдског пашалука и аустриски татари, који су такође већином били Турци, а пошту из Беча преузимали у Београду. И они су путовали истим путем и на исти начин, као и турски, користећи успутне мензулане.

Главна саобраћајна артерија преко Балканског полуострва био је „Цариградски друм“, који је везивао преко Београда Запад са Цариградом и кроз Београдски пашалук ишао преко Гроцке—Колара—Хасан-пашине Паланке—Баточине—Багрдана—Јагодине—Ћуприје—Параћина—Ражња—Алексинца ка Нишу—Пироту и даље. Дуж Цариградског друма биле су успостављене станице за промену коња и за одмор и снабдевање преносилаца поште и путника. Те су се станице звале мензулане. Оне су биле постављане у важнијим местима, на растојању од десетину сати, односно на 50 до 60 километара. М. Петровић у I делу „Финансије и установе обновљене Србије“ наводи да су у Београдском пашалуку биле свега три мензулане: у Београду, Паланци и Јагодини. Све три су биле издаване под закуп и са закупником је склопан уговор, да узек мора имати довољан број добрих и издржљивих јахаћих коња. Београдски закупник морао је свагда имати по 60, а паланачки и јагодински по

40 коња, а сем тога сву коњску опрему и опрему за пренос поште. Сав издатак на издржавање мензулана у Београдском пашалуку падао је на терет покороног српског народа.

Татари су преносили само државну, службену пошту и новчане пошиљке. Приватна лица су се могла служити за своје потребе или сахијама (који су преносили приватна писма за награду по слободној погодби и на веће даљине — чак и до Скопља и Битоља, и прелазили цео пут пешице) — или путницима намерницима и кириџијама.

Не зна се да ли су постојале у то време мензулане и ван Цариградског друма. Али, с обзиром на то да је вођена врло слаба преписка са сразмерно малим бројем представника власти у унутрашњости пашалука и да нема апсолутно никаква помена о постојању мензулана по унутрашњости, може се са сигурношћу тврдити да их није ни било, а ако би их баш и било у неким већим местима, оне су могле бити само од врло малог значаја, да нису биле вредне ни помена. Писма за места ван Цариградског друма носили су суруџије, војници или други пашини службеници, који су добро познавали терен, па су користили стазе и богазе кроз шуме и пуне пределе, те најкраћим путем одлазили у опредељена места.

Ето таква је била организација преноса поште у Београдском пашалуку у времену, кад је букнуо Први устанак под Карађорђем.

Устаници су тада нападали на све што је било турско; рушили су и палили турске ханове, чардаке и др., па ако су по унутрашњости постојале и мензулане, свакако би и њих уништавали, да би утрли сваки траг турске власти.

Међутим, мензулане на Цариградском друму нису биле уништене. Оне су и даље биле коришћене, иако много слабије него ли пре устанка. Потпуно је вероватно да у то време, сем Цариградским друмом, у другим правцима, преко ослобођених крајева

није могло бити никаквог поштанског предмета. Може се без претеривања рећи да је за неколико првих година устанка пренос поште преко Београдског пашалука био замро. Али, ако је била замрла турска пошта, дриродно је, да се почела уводити пошта устаника. У то време требало је све чешће и чешће преносити наредбе Карађорђевог и Правитељствујушћег Совјета на све стране војним и другим старешинама и обратно, а била је доста жива и преписка са виђенијим Србима и ван граница пашалука. О томе имамо овде онде помена; од њих ћемо неколико навести. Из „Целокупних дела Проте Матеје Ненадовића“ (Издање „Нар. Просвете“, стр. 219) видимо да су прота и стриц му Јаков слали барјактара Дамјана Миленковића из Кутишице „јоште 1804 године у Црну Гору до владике Петра и у Рисан до Иовелића, те је ајдучки очо и дошао и писма однео и донео“. А на другом месту, на страни 227 каже: „док пред мрак 14 августа (1805) дође татарин, донесе нам од Карађорђа писмо“, — М. Ђ. Милићевић у „Поменику знаменитих људи“, на стр. 358 наводи: „Почињући од године 1806, Ђура Милутиновић (Слепи) је више пута проносио кроз турску земљу и кроз саму турску војску писма из Црне Горе у Србију и на траг. Он је имао гусле, у које су се писма тако вешто уврћивала, да нико ни поумно није да оне, осем своје жеке, још и пошту чувају!“ — У „Финансијама и установама обновљене Србије“ наведено је неколико писама послатих у то време угледним људима: Петру Добрњцу 15 децембра 1805 поводом пожаревачких скела; војводи Антонију Пљакићу поводом реквизиције стоке 24 јануара 1810 итд. — Из ових неколико примера види се да тада још није било организоване весничке службе, већ да су ови гласници узимани од прилике до прилике између поузданих људи и војника. А да се тада само на тај начин вршио пренос писама, најбоље се види из § 17 Карађорђевог криминалног законика из 1807 године (који наводи Ж. Пауновић у својој „Историји балканских пошта“ „Налаже се сваком Србину, а особито сеоском кмету, како би писмо у село дошло, да се таки даде кмету у које му драго доба било и кмет тај час да га шаље куд иде и коме... Који би се усудио... задржати тај подлежи 50 штајова трпети“.

И Карађорђе и све друге старешине из Првог устанка увиђали су велику корист од уређења преноса поште, те су у свакој прилици изражавали жељу да се та ствар што пре уреди: да се станице по унутрашњости земље успоставе, а оне на Цариградском друму да се доведу у ред. И у предлогу за „Ичков мир“ 1807 године, у тач. 10 стоји: „Од горње суме данка (који су Срби требало да плаћају Порти). Порта је одредила 80.000 гроша за издржавање по-

шта (мензулана); 120.000 гроша за издржавање паше...“ Тиме је указана велика важност поштанске службе, кад јој се у предлогу од свега десет тачака поклања пажња и стављају се у исти члан, у коме је предвиђена и сума за издржавање паше.

Међутим, и велика заузетост у борбама с Турцима спречавала је да се приступа успостављању тих сталних мензулана по унутрашњости, а свакако су се устручавали и због турских посада по важнијим градовима. Тек кад су и градови били очишћени од Турака, могло се мислити на боље уређење земље, па и на уређење преноса поште и на изградњу сталних мензулана.

На скупштини у Београду од 2 јануара 1811 г., кад је био усвојен пројекат о реорганизовању државне власти у земљи, одређене су и дужности војводама нахиским и кнежинским старешинама: о прикупљању порезе и других прихода, о одржавању војног материјала, пошта и др. И из одлука ове скупштине види се како је велика важност давана поштама, које су увек стављане уз војне потребе.

Из „Финансија и установа обновљене Србије“ М. Петровић, види се да је било одлучено да се за порез у земаљским производима узима од „живог мала“ од сваких 20 оваца, коза, свиња и говеда по једно за издржавање војске и поште; да се нахиски прирез одређује према потребама и издацима у току године на издржавање пошта „мензулана“.

После извршења нове административне поделе земље, Карађорђе је постављеним старешинама нахија и кнежина издавао дипломе, у којима су им одређивани делокруг, права и дужности. Између осталог, одређивано им је колико мензулана и где их треба успоставити.

Познато је неколико од тих диплома, и због важности података у њима, навешћемо неке од њих.

У дипломи издатој 11 јануара 1811 проти Милутину Илијћу, војводи драгачевском, стоји: „У најж вашој да учините четири мензулане, једну у Карановцу, другу у Трстенику, трећу у Гучи, а четврту у Пожеги. За те четири мензулане да купите с наном по четири коња, и по три момка. Исте мензулације, коње, рана и плата да у једанпут уредите, што ће им за годину требати, како ви за право нађете с кметовима“.

У диплому издатој Крсти Боиновићу, старешини сврљишке кнежине, издатој 11 јануара 1811: „Наредићете два коња и два момка за мензулану и послаћете у Делиград, кое ће те коње најја купити и мензулама ак за годину да извадите и све што им потребуе да им на еданпут порежете на најју што ће им за годину требовати како ви за право с кметовима нађете“.

У дипломи издатој 13 јануара 1811 „сербском у војводи Луки Лазаревићу“ стоји: „И у договору у кметовима од Ваше нахије да оградите 3 мензулане, једну у Шабцу, другу у Свилеуву, трећу у Мачви. За те три мензулане од нахије да узмете у сваку мензулану по 4 коња, а уз те коње по 3 мензулције, исте коње и мензулције рана и плата од нахије, да у једанпут уредите то ће им за годину требати како за право ви с кметовима наћете“.

Војводи Аксентију Миловановићу, који је добио управу над једним делом београдске нахије, у дипломи издатој му 11 јануара 1811, ставља се у дужност: „Наредите две мензулане, једну у Београду, а другу у Остружици у којој хоћете имати по 4 коња и 3 мензулције. И момков ајдук и рана да у једанпут уредите, то ће им за годину требати.“

Најзад, у писму упућеном ваљевском војводи Матеји Ненадовићу, којим је пропраћена његова диплома, помиње се такође и питање о издржавању мензулана. У њему се изрично наређује, да се сретства потребна за то прибаве путем опорезивања.

Према овим наређењима установљене су мензулане по унутрашњости и уређене по угледу на оне на Цариградском друму. Оне су биле под надзором мензулција, а они су имали „момке“ — послугу, одређени број коња и другу потребну опрему. Плата и храна људи, као и исхрана коња падала је на терет нахије. Нигде се не види да је било каквих прихода од тих мензулана, а нису познати ни прописи о ценама. На основу тога може се закључити да је све то служило само општим државним потребама и да су због тога и све услуге биле бесплатне.

М. Радојковић у „Историји пошта у Србији“ (у „Поштанско-телеграфском веснику“ за 1894 годину, у бр. 1 и 2) прикупио је податке о постојању мензулана (које он назива поште):

У београдској нахији: у Београду, Борку и Рогачи;

У грочанској нахији: у Гроцкој, Рипњу и Ропчеву;

У ваљевској нахији: у Ваљеву, Боговађи, на Убу и у Палежу (данашњем Обреновцу);

У шабачкој нахији: у Шапцу, на Дубоком, у Коцељеву и Љешници;

У подринској нахији: у Симином брду (засеоку села Цикоте на десној страни Јадра, — зборном месту војске од 1804 до 1813 године), у Лозници и Крупљу;

У смедеревској нахији: у Смедереву, Коларима и Паланци;

У пожаревачкој нахији: у Пожаревцу, Петки, Кличецу, Брњици и Лаолу; сем тога још на два тачкама у Звижду и Хомољу, но имена ових места не помињу се.

У крајинској нахији: у Неготину, Брзој Паланци, Кладову и Поречу (дан. Доњем Милановцу).

Нема никаквих података о успостављеним мензуланама на територијама бивших округа: крагујевачког, јагодинског, рудничког и ћуприског, али с обзиром да су ти окрузи били у средишту земље, да су из њих Турци били најраније протерани, да је и резиденција врховног војводе Карађорђа била у Тополи, из које су слате наредбе на све стране земље и у њу се стицали извештаји из свих крајева, — лако се долази до закључка да су и у тим окрузима морале постојати мензулане.

Још се и из напред наведених диплома народним старешинама види да су биле издате наредбе за успостављање мензулана у Драгачеву: у Карановцу (дан. Ранковићеву), у Трстенику, Гучи и Пожези, па су свакако и те мензулане биле успостављене. Још смо видели да је и за Делиград било издато наређење да сврљишка кнежина пошаље два момка и коње за тамошњу мензулану.

Радојковић каже још да „о саобраћајним установама у бившим окрузима: алексиначком, књажевачком и црноречком има само негативних података и то због непрекидних немира и сукоба с Турцима и тим крајевима.“

Мензулане су биле успостављене само за државне потребе (за пренос државне преписке и за спровод и помоћ при путовању лицима, која су путовала по државном послу или по наређењу виших власти), а одржаване су о општенародном трошку. Њима је указивана стална пажња, што се види из „Наставленија“ која је Карађорђе издао свима старешинама са скупштине од 1 јануара 1812 г.: „...к томе уредити мензулане као и прошасте године... Ове новце и трошак на мензулане разређајте на вилајет и с прочим порезом донећете у касу народну, од куда ће се сваком издати;...“ (М. Петровић „Финансије и установе обновљене Србије“ I део, стр. 113). — Овом наредбом се већ врши концентрација финансија на једно место, место ранијих наређења да те послове врше саме нахије.

С пропашћу ослобођене Србије 1813 године била је уништена и та организована весничка служба у унутрашњости Србије.

**ОБНОВИТЕ ПРЕТПЛАТУ ЗА 1954 ГОДИНУ!
ПЛАТИТЕ ОДМАХ ДУЖНУ ПРЕТПЛАТУ!**

Odgovor Redakcije „Filateliste“ Upravnom odboru Filatelističkog saveza Hrvatske

U poslednja dva broja (12/53 i 1/54) „Filatelije“, glasila Filatelističkog saveza Hrvatske, objavljeni su napisi u kojima se na neprincipijelan način Redakcionom odboru „Filateliste“ prigovara zbog objavljivanja dopisa D. Blagojevića i A. Sekelja, članova SFJ-a, o nekim pitanjima i pojavama koja, prema njihovom mišljenju, zaslužuju kritički osvrt i filatelističku kritiku. Drugovi iz Upravnog odbora FSH kažu: „...nećemo i ne možemo dozvoliti da... nestručnost i evidentna neobjektivnost, u ime kritike, koja s dobronamjernošću nema nikakve veze, uzimlje na nišan uvijek isti cilj“. Nama nije jasno na koji i kakav cilj se misli. Redakcioni odbor „Filateliste“, neka bude jasno Upravnom odboru FSH, nema nikakve druge ciljeve sem onih koji su sadržani u programu i statutu SFJ-a, a to je pre svega i iznad svega izgradnja socijalizma u našoj zemlji i jačanje bratstva i jedinstva naših naroda i, u skladu sa tim, propagiranje ideja amaterske filatelije. „Filatelista“ je dosada dao bezbroj dokaza za ovo i svaku aluziju o suprotnom mi kvalifikujemo kao plod čiste fantazije.

U broju 1 „Filatelista“ na strani 5 mi smo drugove iz FSH informisali o tome da je D. Blagojević dokumentovao svoj dopis „Filatelistička strana Esperantno kongresa“, podnoseći Redakcionom odboru „Filatelista“ originalni materijal koji je nabavio u Zagrebu prilikom održavanja Esperanto kongresa. Upravnom odboru FSH stoji na raspoložanju da pregleda taj materijal i uveri se da li je Blagojević imao osnova da kritikuje ili ne. Ne ulazeći u ocenu rečnika koji je drug Mato Šerić našao za potrebno da upotrebi u odnosu na druga Blagojevića, mi smatramo da je, u svakom slučaju, Šerić pogrešio u oceni osećanja i dobrih namera Redakcije „Filatelista“ prema našoj filateliji, pa prema tome i prema bratskom Filatelističkom savezu Hrvatske. Naš zajednički zadatak, i FSH i Redakcije „Filatelista“ i svih filatelista, jeste da doprinesemo da jugoslovenska filatelija nađe svoj pravi amaterski put, da se afirmira i dobije ono mesto u našem kulturnom životu koje joj i pripada. Tome nesumnjivo služi i široko tretiranje problema filatelije, naročito aktuelnih, za čim uostalom pledira i sa čime se slaže i FSH u svom uvodniku u broju 1 „Filatelije“. Prema tome, mi smatramo da drug Šerić nije imao pravo da čini prigovore i aluzije na dobronamernost i objektivnost Redakcije „Filatelista“.

Što se tiče „pune odgovornosti za sadržaj“ dopisa druga A. Sekelja, koji bi po

mišljenju Upravnog odbora FSH trebalo da padne na Redakciju „Filatelista“, moramo da izjavimo da se u konkretnom slučaju ne slažemo sa drugovima iz FSH-a.

Drug Antonije Sekelj, kao što je i drugovima iz FSH-a poznato, zauzima u javnom životu ugledno mesto i položaj, a takođe je funkcioner u esperantskim, filatelističkim i drugim društvenim organizacijama, u čijem radu uzima aktivnog i vidnog učešća. Drug Sekelj je dosada više puta preko filatelističke i dnevne štampe tretirao pojedina pitanja iz problematike jugoslovenske filatelije. Redakcioni odbor „Filatelista“, obzirom na sve to, nije ni jednog trenutka došao na misao da bi drug Sekelj mogao iz čiste pakosti ili zlonamernosti prema filateliji ili filatelističkoj organizaciji kritikovati pojedine stvari na način koji bi bio nespojiv sa njegovim ugledom i kao čoveka i kao javnog radnika.

Drugovima iz Upravnog odbora FSH-a moramo da napomenemo da mi naš Redakcioni odbor ne smatramo nekakvim cenzorskim odborom koji bi imao zadatak da baca u korpu sve one dopise koji kritikuju neželjene pojave unutar filatelističke organizacije, a da objavljuje samo one članke kojima se kritikuje ono što van naše organizacije šteti ugledu i razvitku jugoslovenske filatelije. Ako bi spali na takve pozicije, mi bismo izgubili svoj društveni smisao i svaku konstruktivnu ulogu. Zadatak svih naših časopisa jeste da pomažu da se iznalazi objektivna istina i objektivni i subjektivni uzroci nezadovoljavajućeg stanja u kome se danas nalazi naša filatelija, makar koliko nam to ponekad padalo teško. Nazivati s toga objavljivanje jednog napisa, kao takvog, neobjektivnošću i neskrupuloznošću Redakcionog odbora zaista je i apsolutno i netaktično.

Redakcioni odbor „Filatelista“ zbog svega toga veoma žaloste neosnovane optužbe drugova iz Upravnog odbora FSH-a. jer mu izgleda da su one zasnovane na neopravdanom predubedenju o nečem imaginarnom što uopšte ne postoji. Drug Sekelj, ubedeni smo želi napredak naše filatelije i njenih organizacija, kao što želi van svake sumnje i Upravni odbor FSH-a, i čemu služi i Redakcija „Filatelista“. Mi smo svesni ogromnog doprinosa koji su filatelisti Hrvatske dali i daju u riznicu naše jugoslovenske filatelije. I zato smo iznenađeni stavom i neosnovanom osudom Upravnog odbora FSH-e.

Beograd, 20 februara 1954 god.

Redakcioni odbor
„Filatelista“

Izdanja poštanskih maraka za Crnu Goru pod nemačkom okupacijom

— Odgovor na dopise u časopisima „Filatelista“ br. 11—12/50 — i „Filatelija“ za 1945 godinu —

U Crnogorskom vjesniku, službenom listu uprave Crne Gore, koji je štampan za vrijeme njemačke vojne okupacije u Cetinju koncem 1943 g. i u 1944 g. a čiji se kompletni brojevi nalaze u Drž. muzeju u Cetinju, Direkcija pošta, telegrafa i telefona redovno je oglašavala preštampanje i puštanje pošt. maraka u prodaju. Predmetne marke oglasila je ovim redom:

1) U Crnogorskom Vjesniku br 7 od 20. XI. 1943 pod D. Br. 76 od 19. XI. 1943 štampan je oglas: „Dana 22 novembra t. g. biće puštene u promet preštampane biv. jugoslovenske marke i otvorene dopisnice sa likom Kralja Petra II na kojima je štampan natpis „ Deutsche Militär Verwaltung Montenegro“ ...

Na preštampanim markama naznačena je vrednost i to: na markama od din. 3.— lira 0.50, 1.—, 1.50, 2.— i 4.— a na markama od din. 4.— lira 5.—, 8.—, 10.— i 20.— tako da je od ovih 9 vrsta vrijednosti sačinjena jedna serija koja iznosi lira 52.— Na dopisnim kartama označena je vrijednost 1 lira.

2) U Crnogorskom Vjesniku broj 12 od 8 decembra 1943 pod D. broj 425 od 7. XII.

Stara vrednost:		Nova vrijednost:		
Njegoševih:	0,25 lira	0,15	0,85	RM.
	0,50 lira	0,15	1,35	RM.
	1,25 lira	0,25	1,75	RM.
	2,— lira	0,25	1,75	RM.
Avionske:	0,50 lira	0,15	0,85	RM.
	1,— lira	0,25	1,25	RM.
	2,— lira	0,50	1,50	RM.
Kralj Petar:	3,— din.	0,15	0,85	RM.
	4,— din.	0,15	0,85	RM.

Marke će se prodavati, pored frankiranja poštanskih pošiljaka, samo u kompletnim serijama sa ograničenom količinom na šalteru pošte Cetinje kao i kod ostalih pošta.“ i

4) U Crnogorskom Vjesniku br. 64 od 29. VII. 1944 pod D. br. 2159 od 27. VII.

Stara vrednost:		Nova vrijednost:		
Njegoševe:	od 0,25 lira	0,15	0,85	RM.
	od 0,50 lira	0,15	1,35	RM.
Avionske:	od 0,50 lira	0,25	1,75	RM.
	od 1,— lira	0,25	1,75	RM.
	od 2,— lira	0,50	2,—	RM.
Kralj Petar:	od 3,— din.	0,50	2,50	RM.
	od 4,— din.	0,50	2,50	RM.

Ukupna cijena po jednoj seriji iznosi 16 RM.

1943 štampan je oglas: „Dana 9 decembra 1953 biće puštene u promet preštampane Njegoševe franko marke i avionske marke na kojima je štampan natpis: „Nationaler Verwaltungsausschuss 10. XI. 1943“ ...

Na preštampanim Njegoševim franko markama naznačena je vrednost lira: 0.25, 0.50, 1.25, 2.— i 5.—, a na avionskim markama lira: 0.50, 1.—, 2.—, 5.— i 10.—

Ove dvije serije, sa serijom preštampanih jugoslovenskih maraka, koje su takođe u prometu, iznose lira 79.50. Od dobivenog prihoda od rasprodatih Njegoševih i avionskih maraka 75% ide u korist zimske pomoći, a 25% u korist poštanskih prihoda.

3) U Crnogorskom Vjesniku br. 47 od 20. V. 1944 pod D. br. 1394 od 19. V. 1944 štampana je objava: „Naredbom Samostalne Feldkomande za Crnu Goru — Vojna Uprava — O. U. od 2. V. 1944 g. dostavljenom aktom Crnogorske narodne uprave, resora za pošte, saobraćaj i javne radove, broj 617 od 3 ov. mjeseca, puštaju se 22 maja ove godine u saobraćaj nove poštanske marke preštampane od dosadašnjih Njegoševih, avionskih i jugoslovenskih — Kralj Petar — maraka, što sačinjava jednu kompletnu seriju, u korist crnogorskih izbjeglica, i to:

1944 štampana je objava: „Prema naredbi Samostalne Feldkomandature za Crnu Goru broj 5295/54 od 24 o. mj., puštaju se 31 jula o. god. u saobraćaj novo preštampane poštanske marke u korist Crvenog Krsta.

Preštampane marke su sledeće:

Stara vrednost:		Nova vrijednost:		
Njegoševe:	od 0,25 lira	0,15	0,85	RM.
	od 0,50 lira	0,15	1,35	RM.
Avionske:	od 0,50 lira	0,25	1,75	RM.
	od 1,— lira	0,25	1,75	RM.
	od 2,— lira	0,50	2,—	RM.
Kralj Petar:	od 3,— din.	0,50	2,50	RM.
	od 4,— din.	0,50	2,50	RM.

Prodaja ovih maraka vršice se u ograničenim količinama na šalterima cetinjske pošte kao i kod ostalih pošta.

Na osnovu gore pomenute naredbe Feldkomandature imaju pravo kupiti u kompletnim serijama i to: filatelisti i službenici po 10, a ostali činovnici i namještenici po 5, a privatna lica po 2 serije. Za sve službenike u mjestu pojedina nadležstva će podnijeti cetinjskoj pošti spiskove koje će odnosni službenici prethodno svojeručno potpisati, a zatim ih šef nadležstva ovjeriti.

Da bi se omogućilo da što veći broj kupaca dođe do ovih maraka prodaja istih je ograničena, tako da u ime kućne zajednice marke može kupiti na poštanskim šalterima samo jedan njen član, dok članovi porodica službenika koji će dobiti po spiskovima na to nemaju pravo.

Na markama pod 3. štampan je natpis: „Flüchtlingshilfe Montenegro“, a na markama pod 4. „Crveni Krst Montenegro“, što u objavi nije označeno.

Po jednoj mojoj pribilješci iz dana štampanja prednjih maraka, koju sam sačuvao,

nalazim da je preštampana i puštena u redovni saobraćaj sledeća količina maraka:

Pod 1) kompletnih serija (9 vrsta) komada	11.000
Pod 2) kompletnih serija (franko (5 vrsta) komada	5.000
nekompletnih franko (4 vrste) komada 11.000 (bez one od 5 lira).	
kompletnih serija avionskih (5 vrsta) komada 1.000	
nekompletnih serija avionskih (4 vrste) komada 8.000 (bez one od 10 lira).	
Pod 3) kompletnih serija (9 vrsta) komada	15.000
Pod 4) kompletnih serija (7 vrsta) nemam pribelježeno, ali se sjećam da je njih preštampano najviše i to	25.000

Prednje dostavljam za javnost kako bi se i ovim markama dalo mjesto u narednom broju kataloga poštanskih maraka koji izdaje Jugofilatelija.

Iz Redakcionog odbora

Uredništvo je ovaj članak druga Marka Cvjetkovića, pod naslovom „Istina o crnogorskim markama pod njemačkom okupacijom“ uputilo najboljem jugoslovenskom poznavacu maraka za vreme okupacije, drugu Draganu Novaku, od koga je dobilo referat, koji se u produženju donosi. Redakcioni odbor se slaže sa drugom Novakom u konstataciji: da su ova izdanja maraka za Crnu Goru pod nemačkom okupa-

cijom špekulativna izdanja, a što se vidi ne samo iz Novakovog referata i ranijih njegovih napisa o tim izdanjima, već se može zaključiti i iz načina distribucije tih izdanja navedenih u prednjem članku druga Cvjetkovića. Slažući se s Novakovim mišljenjem, izmenjen je i naslov članka u „Izdanje poštanskih maraka za Crnu Goru pod nemačkom okupacijom“.

Dragan Novak

Napomene na gornji članak

Pisac članka iznio je neke podatke, koji nisu bili poznati ni meni ni mnogim drugima izvan Cetinja. Ja sam pokušavao, da, radi obrade okupatorskih izdanja maraka 1941—1945 za Priručnik maraka jugoslovenskih zemalja, dođem do podataka iz archive poštanske direkcije u Cetinju, ali mi nije uspelo. Zato sam se poslužio podacima iz italijanske i njemačke stručne štampe, iako ti podaci nisu obuhvatili sve pojedinosti. Zahvaljujući piscu sada znamo da su izdavači maraka za okupiranu Crnu Goru objavljivali njihovo puštanje u promet u „Crnogorskom Vjesniku“ preko direkcije pošta, a na temelju naredaba „samostalno „Feldkomandature za Crnu Goru“ i „Crnogorske narodne uprave, resora za pošte, saobraćaj i javne radove“. Znamo datume puštanja u promet, a kod izdanja

pod 4 (Crveni Krst) „Montenegro“ i način prodaje publici. Pisac nije objavio službene podatke o visini naklada, no podaci iz njegovih zabilježaka ne razlikuju se mnogo od podataka iz kataloga Sassone i Landmans, kojima sam se ja poslužio. No pri tome ostala je jedna vrlo važna stvar neobjašnjena: **Koliko je serija ili komada podijeljeno preko pošte publici na spiskove ili bez njih, a koliko su primili njemački oficiri kao inicijatori.** Jasno je da u to pitanje nije zalazila iz razumljivih razloga ni italijanska ni njemačka stručna štampa. Ali, mi nemamo razloga da o tome čujemo.

Šteta je što pisac nije bio opširniji u iznošenju podataka, koji su za istorijat tih maraka od važnosti. Trebalo je opisati u prvom redu poštanske prilike u okupira-

noj zemlji, da li su, osim u Baru, Cetinju, Nikšiću i Podgorici funkcionisale i u drugim mjestima pošte i kakve su postojale mogućnosti, da se civilno pučanstvo služi njihovim uslugama. Da li su Nijemci uveli uz italijansku valutu i njemačku ili rajhskasen šajne kao opće platežno sredstvo i kako se obračunavala RM u lirama. Onda je pisac trebalo dokumentacijom da utvrdi, koja su izdanja stvarno upotrijebljena u civilnom poštanskom prometu. Razumije se: apstrahujući od onih slučajeva gdje su kovertе s nalijepljenim markama žigosane na pošti Cetinje (ili i drugdje), da se naprave dokazala za „redovnu upotrebu“, a time i za punu filatelističku vrijednost maraka.

Konačno, pisac nije izneo svoje motivisano mišljenje o filatelističkom karakteru i vrijednosti tih maraka. To je morao učiniti već radi toga, što je naslovio svoj članak kao „odgovor“ na moje članke. Nisam Crnogorac, ali mi neugodno zvuči, da se proizvodi spekulantskih okupatora zovu

„crnogorskim markama“. Da je pisac kojim slučajem zavirio u Mihelov katalog, video bi da ih i on ne drži za „crnogorske“ marke, već ih lijepo donosi među izdanjima njemačkih okupacija u drugom svjetskom ratu. Kad dovedem u vezu naslov i podnaslov članka sa zadnjim stavom, dolazim do zaključka da pisac želi rehabilitaciju tih maraka u „Jugofilateljinom“ katalogu. Ne ulazim u ocjenu motiva, ali naglašavam, da i nakon tog članka nemam razloga da mijenjam ocjenu tih izdanja ni za jotu. Pisac nije izgrađeni filatelist i ne zna koje su sve činjenice relativne za ocjenu filatelističke vrijednosti i opravdanosti nekog izdanja, koja su pravili njemački uniformisani spekulanti uz zloupotrebu okupatorske vlasti, a bez stvarne potrebe poštanskog prometa, da zarađuju prodajom lavljeg dijela naklade u inozemstvu. Nije mi poznato, kakvo će shvaćanje zauzeti redakcija „Jugofilateljinog“ kataloga, no držim, da i ona neće uvažiti piščevu želju.

Б. Новаковић

Занимљиве мешовите и друге франкатуре код пошта тзв НДХ

Шта више није било у оном метежу, за време најредовнијег саобраћаја — у хаосу једне творевине немачке окупације, каква је била тзв. НДХ! Откако су плануле прве устаничке пушке, па све више како је хватала снагу Револуција, никакви „адлери“ на кацигама војних савезника, никакви покушаји њихових помагача — квислинга, нису могли да избришу ту нередовитост, тај хаос.

Већ у првим данима животарења те творевине, која је почела на врелој и невиној крви, окупатор и његове бедне слуге настојали су да избришу у што краћем времену све трагове старе управе. Већ у првим данима поведена хајка на текстове на свим могућим местима, па и на поштанским обрасцима, целинама, маркама и др. На дан 1. VII. 1941 nigде више није употребљавана за франкирање стара југословенска марка, јер су њу замениле нове марке, — марке с претисцима.

Међутим, на једном обрасцу, на спроводним листовима задржане су ту и тамо затечене марке без претиска и поред оштре наредбе о њиховом повлачењу. Како је била повишена тарифа за спроводне листове, тако да су они са ценом од 25 п. подигнути на 50 пара, а од 50 пара на 1 динар, нивои спроводних листова су били већ дофранкирани са 0.25, односно са 0.50 дин. Дофранкирање је извршено како где: са маркама краља Петра негде малог, а негде великог формата. Захваљујући овом случају налазимо позне мешовите франкатуре. Тако, на пример, 31. X. 1941. видимо на једном спро-

водном листу код полазне поште Вараждин поништене поштанским жигом две марке великог формата од 0.25 д. ,док је преко њих ударен гуменим жигом текст НЕЗАВИСНА ДРЖАВА ХРВАТСКА (претисак!). — На другом спроводном листу, који је са поште Загреб 1 отпремљен 6. IX. 1941 затечена марка малог формата од 0.25 д., поред тога што је поништена као и два њена суседа „крајобраза“ од 10 кн. поштанским жигом, већ је и овлаш превучена једном цртом мастилаве оловке. — На једном спроводном листу, послатом из Руме 5. I. 1942, две марке крајобраза су жигосане, док је марка малог формата од 0.25 д. унакрсно превучена мастилом. — Као редовне марке поништене су марке великог формата: 1) на спроводном листу упућеном из Товарника 3. IX. 1941. — Најпознија овака мешовита франкатура, до које сам дошао, јесу два спроводна листа отпремљена месеца јануара 1942 г. са поште Пурачић. Марке од 0.25 д. великог формата поништене су једино поштакимс жигом истовремено са њиховим суседама „грбушама“ и „крајобразима“. — Ова група франкатура мешовитих свакако је најинтересантнија.

Често ометани и паралисан саобраћај у свим крајевима тзв. НДХ допринео је врло интересантним комбинацијама у франкирању.

Захваљујући познатом загребачком филателисти Игнацу Хогеу добио сам следеће интересности:

1) Експрес писмо од 28. XI. 1942, упућено из Цриквенице за Загреб, франкирано са „крајобразом“ од 7 кн. и порто марком од 2 кн. црвеном из издања од 12. IX. 1941.

2) Препоручено писмо упућено из Земуна 16. VI. 1943 за Загреб, франкирано „крајобразом“ од 12 кн. и порто марком од 0.50 кн. (сиво-маслинаста, светло-плава из II издања порто марака из 1942 г.).

3) Обично писмо, франкирано службеном марком, послато с поште Пакрац новембра 1942 г. (нечитак датум жига), а приспело у Загреб 28. XI. 1942.

4) Писмо из поште Клис, експедовано 11. XII. 1941 за Загреб са таксом наплаћеном у головом новцу.

5) Војничко писмо без франкатуре, са службеним жигом јединице, приспело у Загреб 23. XI. 1943.

Поседујем два интересантна исечка спроводних листова поште Трпањ. На првом од 15. II. 1942 такса је зарачуната у готовом новцу и то означено у заглављу једноредним жигом „ФРАНКО“, а остало је писано мастилом, и дофранкирана је још и марка од

0.50 кн. из серије „крајобраза“. Други исечак франкиран је марком од 0.50 кн. из серије „крајобраза“ и са порто марком од 2 кн. (из II редовног издања из 1942 г.). Обе су марке поништене жигом Трпањ са датумом 26. XI. 1942.

*

Као плод „филателистичке игре“ познате су ми:

1) „Мешовите франкатуре“ из Шибеника, које садрже: италијанске марке, марке НДХ и слепарско издање (прво) и неслужбено (друго) Шибеника из 1943 и 1944 г.

2) Употреба половљених марака код пошта Тузла и Рајловац.

*

Свакако да ово нису једине интересантности. Верујем да их има још цели низ непознатих и не би било на одмет да их сопственици публикују.

Све је пак ово доказ нередовности, хаоса, који је владао у апарату окупатора и његових савезника — квислинга.

Д. Јанићијевић

Два претфилателистичка писма поште Мишљеновац

Као скупљач претфилателистичких писама набавио сам два писма мишљеновачке поште из године 1858 и 1859, која су врло интересантна за поштанске прилике из тога времена.

У Мишљеновцу је пошта постојала од 1856 до 1879 године; до 1872 године није имала жигова; тек од 1872 добила је округао прстенаст жиг.

За разлику од писама других пошта из претфилателистичког времена, која су већином са поштанским жиговима, било правим или округлим, писма ове поште у то време немају никакав жиг. Па и ова два писма, упућена „Управитељству пошта у Београд“, као одговор на расписе, које је Управитељство пошта из Београда тражило од настојника пошта у Мишљеновцу, немају никакав жиг, а писана су старим рукописом са дебелим и танким јеровима и др.

У писму из 1858 године настојник поште мишљеновачке, М. Нешковић, извештава да се код њега у служби, као поштоноше, налазе четири лица.

У другом писму садржина је много интересантнија за све нас, скупљаче претфилателистичких писама, јер се у њему говори о промени имена вароши Гургусовац. Верујем да многи и не знају да је Гургусовац и Књажевац исто место и да се Гургусовац од фебруара 1859 г. назива Књажевац.

Ево прелиса тих писама:

I писмо.

Славном управитељству поштанском
Настојника Поште
Мишљеновачке извјестије

На предписаније Славнога Управитељства Пошта од 8. тек. мес. Н. 1172 одговарајући понизно му јављам да се при пошти овдашњој свега четири поштоноше наоде, а именом Милован Илић, Станојле Миладиновић, Радован Миладиновић, Миленко Мишић, и то сви су родом одавде људи фамилијарни.

Бр. 25

10 Марта 1858 год.

у Мишљеновцу

М. Нешковић

II писмо.

Славном Управитељству Поштанском
Настојника Поште
Мишљеновачке извјестије

Из Расписа Славнога Управитељства Пошта од 11 тек. Мес. Н. 463 увидио сам да ће се до садања варош Гургусовац унапредак називати Књажевац, кое да ћу се по истом управљати, овим га понизно увјеравам.

Бр. 23

14 фебруара 1859 год.

у Мишљеновцу

М. Нешковић

Esperanto marke Zone B od 300 dinara

Vrlo nezgodan postupak proveden je s markama od 300 dinara sa crvenim pretiskom STT VUJNA. Poznato je da je ova marka bila štampana u malim tabacima od 12 komada, sa belim rubovima tabaka. Izdavanje je bilo od 12.000 maraka, (1.000 tabačića). — Početkom oktobra prispeo nam je od jednog prijatelja jedan tabačić od 8 maraka sa pretiskom natpisa u crvenoj boji na rubovima tabačića. Taj crveni rubni pretisak glasi „ESPERANTSKI KONGRES /38-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO 1953 / CONGRESO DELL' ESPERANTO". Pošiljalac je napisao da ima 250 takvih tabačića (sa zadnje strane numerisanih sa 1—250), da se njihova boja razlikuje od boje maraka u tabačićima od 12 komada t. j. da je jorgovanasta mesto ljubičasta. — Pa može se ustanoviti neka mala razlika u boji, jer su marke iz tabačića od 8 komada nešto svetlije. — Dalje nam je bilo saopšteno da su svih 250 tabačića od 8 maraka bili prodati jednom Amerikancu. — Ali, time još nije zagnetka bila razrešena! Odakle potiču ovih 250 tabačića od 8 maraka; ko je izdao nalog za njihovo štampanje; zašto je trebalo da rubovi tabačića budu pretiskani i gde i ko je prodao tih 250 tabačića i po kojoj ceni? Sve su to pitanja, koja interesuju skupljača, naročito s obzirom na to da se danas za jednu marku iz tabačića od 8 komada zahteva 35 do 40 franaka. — I da bi se sad u ovu misterioznu rabotu mogla uneti jasnoća i potrebno objašnjenje, koje bi potpuno odgovaralo istini, naš odeljak za novosti obratio se na upravu PTT zone B sa devet precizno postavljenih pitanja.

Pismom od 19 oktobra 1953 g. bilo je odgovoreno na naših 9 pitanja nešto sumarno, ali još uvek dosta iscrpno, da bi se moglo dati obaveštenje o „istorijatu postanka" tabačića od 8 maraka — da bismo uprostiti stvar, donosimo doslovni tekst odgovora:

„Mi smo poručili kod Glavne direkcije PTT u Beogradu 15.000 komada maraka od 300 dinara. Nehotično je pak Glavna direkcija PTT poručila kod Štamparije samo 12.000 komada maraka, koje su bile otšampane na papiru za tabačiće od 12 maraka. Nedostatak od 3000 komada utvrđen je kod nas tek pri preuzimanju i odmah je reklamiran. Štamparija je međutim ostali papir već bila isekla u tabačiće od 8 maraka za jugoslovensko izdanje, i ti su tabačići bili upotrebljeni za naknadno dobivenu našu porudžbinu, odnosno za onaj nedostatak.

Nakle, mi nismo nikakve različite tabačiće bili poručili.

I u pogledu razlike u boji kod ova dva tabačića — koja se u ostalom može primetiti samo pri vrlo pažljivom posmatranju — pri narudžbini nije ništa bilo pomenuto. Ona se može pripisati samo ne potpuno istoj mešavini boja.

Mi nismo primili nikakve tabačiće sa crvenim natpisom na rubovima tabačića i nepoznato nam je ko je za to mogao biti izdavalac naloga. — Na svaki način mi ćemo pojavu tabačića sa 8 maraka sa crvenim natpisima na rubovima — koje su nepravilno nazvani blokovi sa 8 maraka — u našem službenom listu opozvati.

Marke su bile prodavane na poštanskim šalterima po nominalnim cenama. — Izdavanje je sada već rasprodato.

S poštovanjem Direktor PTT.

Mora se još reći da su marke Jugoslavije od 300 dinara plave šampane u tabačićima od 8 komada, dok su ljubičaste marke od 300 dinara Zone B (12.000) izdate u tabačićima od 12 maraka.

Iz navedenih podataka jasno proizlazi, da su crveni natpisi na rubovima tabačića izrađeni privatno i zbog toga su bez filatelističke vrednosti. Filatelistička igra-rija (Mache) neće biti katalogizirana u „Cumštajnu".

(Iz švajcarskog lista B. B.-Z.)

СВИМА ПОДРУЖНИЦАМА И ПОВЕРЕНИШТВИМА

Обавештавају се подружнице — повереништва да се држе следећег упутства, како не би дошло до неслагања у бројном стању између бројног стања Савеза са бројним стањем подружнице-повереништва.

1. За свако брисање и уписивање нових чланова у евиденцију Савеза, потребно је доставити стање чланства канцеларији Савеза најкасније до 5 у месецу за прошли месец, како би и Савез могао припремити и предати бројно стање за прошли месец.

На пример уколико допис са молбом за брисање чланова за месец фебруар дође

после 5 марта, исти се неће узимати у обзир и брисање ће се извршити у месецу марту.

Да не би дошло до неслагања у бројном стању, молимо подружнице-повереништва да се држе овог упутства.

2. Обавештавамо све подружнице-повереништва да сву пошту намењену Савезу шалју на адресу: Савез филателиста Србије, Београд, поштански фах 702., а све новчане пошиљке за Савез филателиста Србије треба слати на текући рачун Савеза, број 103-Т-440.

ИЗ ПОДРУЖНИЦЕ „ВРАЧАР“

Подружница „Врачар“ преселила се у Синђелићеву улицу бр. 8.

Састанци се одржавају сваке среде од 17 до 20 часова.

PROSLAVA 150-GODIŠNJICE ROĐENJA SLOVENCA LOVRENCA KOŠIRA, IDEJNOG TVORCA POŠTANSKE MARKE

На дан 27 јула ове године навршава се сто педесет година од рођења Slovenca Lovrenca Košira, идејног творца поштанске марке.

Тим поводом Савез филателиста Југославије ће у заједници са Филателистичком зезом Slovenije организовати у Лјубљани на дан 27 јула ове године, свечану прославу.

Generalna direkcija PTT ових дана је издала документарну броштуру „Lovrenc Košir“ од Milomira Lj. Mičića. Ову броштуру Generalna direkcija PTT упутила је свим поштанским управима у свету, а на молбу Saveza filatelista Jugoslavije уступила му је бесплатно 25 примерака ове брошуре, које ће SFJ упутити FIP-и и свим националним филателистичким организацијама зачланјеним у FIP-и.

Filателистичка зеза Slovenije врши обимне припреме за ову прославу.

DRUGA JUGOSLOVENSKA FILATELISTIČKA IZLOŽBA

Такође на дан 27 јула биће отворена у Лјубљани и II југословенска филателистичка изложба и трајаће до 8 августа.

На молбу Saveza filatelista Jugoslavije Generalna direkcija PTT одлучила је да изда једну пригодну марку са мотивом старе Лјубљане.

Тим поводом издаће Савез филателиста Југославије и посебну пригодну коверту и припремити нацрт за пригодни поштански жиг.

Сви наши републички филателистички savezi, подружнице, повереништва и филателисти треба да још одмах отпочну са сређивањем и припремањем својих филателистичких објеката за ову врло значајну југословенску филателистичку изложбу.

Обзиром да се изложба одржава у оквиру прославе 150-годишњице рођења Lovrenca Košira, то би тематика изложбе требало да буде у духу ове прославе, тј. требало би излагати материјал у вези са допринесом Lovrenca Košira увођењу у промет поштанске марке. Исто тако требало би приказати свестрани развој поштанске марке и поште код нас и у свету, и то од увођења прве марке до данашњих дана.

Radi svestrane popularizacije jugoslovenske filatelije u našoj zemlji, Savez filatelista je pri organizovanju I jugoslovenske filatelističke izložbe išao za tim da se na njoj izloži što raznovrsniji materijal, da bi po kvalitetu kod nas dostigao najveći nivo u čemu se i uspelo. No, za razliku od Prve izložbe, Druga treba u okviru napred nabačene tematike da postigne mnogo veći kvalitet nego što je ostvarivan na dosadašnjim našim izložbama. Ovo je nužno i zbog donekle nezvaničnog međunarodnog karaktera koji Savez filatelista Jugoslavije pridaje ovoj izložbi u vezi njenog održavanja povodom 150-годишњице рођења Lovrenca Košira.

REDOVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA SAVEZA FILATELISTA JUGOSLAVIJE

Poslednja skupština SFJ održana je u Beogradu na dan 14 septembra 1952 godine za vreme održavanja I posleratne jugoslovenske filatelističke izložbe.

Iza ovoga trebalo je, iduću skupštinu SFJ, prema zaključcima od 14-IX-1952 godine i čl. 6 Pravila SFJ održati u Beogradu najkasnije do 1 juna 1953 godine.

Međutim, kako je za svako održavanje skupštine SFJ potrebno utrošiti oko 120—150.000 dinara, a Savez filatelista Jugoslavije je na Prvoj jugoslovenskoj filatelističkoj izložbi bio u gubitku za oko 500.000 dinara, to se do 1 juna 1953 god. skupština SFJ nije mogla održati, pa je Predsedništvo SFJ zatražilo od svih republičkih filatelističkih saveza saglasnost (koji je i dobilo) da se skupština SFJ održi do jeseni 1953 godine.

No, kako se finansisko stanje SFJ nije popravilo, jer danas SFJ duguje još oko 350.000.— dinara (a i republički savezi nisu SFJ-u uplatili svu svoju dužnu članarinu, i neredovno je uplaćuju), — to se skupština SFJ ni do danas nije mogla održati.

Обзиром да ће се 27 јула ове године одржати у Лјубљани поменућа прослава и отворити II југословенска филателистичка изложба, то ће се непосредно пре тога одржати и годишња скупштина Saveza filatelista Jugoslavije.

ОБНОВИТЕ ПРЕТПЛАТУ ЗА 1954 ГОДИНУ!
ПЛАТИТЕ ОДМАХ ДУЖНУ ПРЕТПЛАТУ!

Kroz filatelistički svet

POVODOM RASPRODAJE FARUKOVE ZBIRKE NA DRAŽBI

Od dana odlaska kralja Faruka iz Egipta, jula meseca 1952 godine, vrlo često u filatelističkoj štampi, a i u dnevnoj, pisalo se o zbirci poštanskih maraka, koju je on morao ostaviti u sefovima svoje palate, jer nije imao vremena, da ponese u izgnanstvo. Sada će ova zbirka biti izložena prodaji i to na dražbi koju priređuje za račun Egipta poznata londonska filatelistička kuća Harmer, koja je dosada rasprodala na dražbama u svoje vreme Ferarijevu zbirku, pa Ruzveltovu i jedan deo zbirke bivšeg rumunskog kralja Karola.

Šta se nalazi u Farukovoj zbirci, to žele svi filatelisti da doznaju pa i oni koji nemaju mogućnosti da ma i jedan komad iz ove zbirke kupe na dražbi.

Harmer je kao stari i isprobani aukcionar zbirku komercijalno podelio u četiri dela:

- 1.) Generalna zbirka celoga sveta većega razmera;
- 2.) Razna specijalizovana područja;
- 3.) Poklon zbirka i albumi koje je Faruk kao kralj dobio od mnogih vlada na poklon kao i od poštanskih direkcija, i
- 4.) Specijalna zbirka Egipta, najveća i najpotpunija dosada.

U Generalnoj zbirci koja je podeljena na evropski i prekomorski deo, nalazi se u:
a.) *Evropski deo*: Albanija-specijalna zbirka verovatno iz porodičnih obzira sakupljana, jer je porodica Farukova poreklom iz Albanije. Francuska sa kolonijama, Nemačka sa avionskim izdanjima u celim tabacima. Naročito je lepo obrađena i popunjena skupocena zbirka Lombard-Venecije dok su ove provincije bile pod Austro-Ugarskom monarhijom. Napulj je zastupljen sa jednom plavom Trinakrijom, a na pismu koje je bilo upućeno u Aleksandriju, nalazi se Toskana od tri lire zajedno sa 20 i 40 centi. Naravno u ovako skupocenoj zbirci kao što je Farukova, nalazi se i Moldavija i to u paru i jedan komad od 108 parala, sa naročito lepim i svežim žigom Galac na čitavom pismu.

U 83 klasera nalaze se nerabljene marke čitavog sveta, ali samo nova izdanja.

b.) *Prekomorski deo*: Britanska Gujana od 2 centi iz 1850 godine, jedan od svet-skih rariteta, nalazi se u ovoj zbirci, zatim „Vud blok” pogrešan tisak Rta Dobre Nade, 2 kom. nerabljena Mauricijusa od 2 penija „Post Paid” iz 1848 god. Britanska severna Amerika zastupljena je sa mnogim retkostima.

U ovom delu nalazi se jedna vrlo skupocena specijalna zbirka, većih razmera,

Meksika, koja se neće rasparčavati, kao i mnoge druge specijalne zbirke. Konfederacija država Amerike zastupljena je sa jednom specijalnom zbirkom.

Sjedinjene države Amerike zastupljene su sa mnogim retkim komadima kao i sa jednom zbirkom Havaja u kojoj se nalaze i dve retke misionarske marke iz 1851 godine.

Osim toga zastupljene su mnoge države sa svojim specijalnim izdanjima i među njima se nalazi naročito skupoceni albumi srednje američke države Kosta Rike. Sve ove zbirke su u luksuznim albumima i kazetama.

Egipatska zbirka, jedna od najpotpunijih i najvećih na svetu, sastavljena je od dve poznate zbirke Egipta: Makenzijeve i Alberta Eida, a dopunjene od strane Faruka. U ovoj zbirci naročito je bogato zastupljena zbirka eseja i probnih otisaka;

Naročito pada u oči rasipnički obrađena prva izdanja egipatskih maraka, gde se nalazi jedan dvanajsterac od 5 pijastera roza sa četiri ostale vrednosti ovoga izdanja na pismu.

Izdanja iz doba vladavine Farukove zastupljena u svim fazama štampe, od probnih otisaka do originalnih tabaka.

Poznata „Fuad serija” zastupljena je u nekoliko stotina kompletnih serija.

Iako je od strane filatelista pozdravljena prodaja ove zbirke ipak je za žaljenje odluka egipatske vlade da ovako bogatu i jedinstvenu u svetu zbirku maraka Egipta i naročito eseja i probnih otisaka rasparča, umesto da se ista stavi u Poštanski muzej Egipta i sačuva za čovečanstvo, jer bi od ovako sačuvane zbirke Egipat imao više koristi nego od valute koju će momentalno dobiti.

Ukupna vrednost Farukove zbirke nije još poznata, iako je od strane Harmera procenjena i štampan katalog, ali se kod te procene radi o početnim cenama, tako da se ne može još znati prava vrednost koja svakako da će u engleskim funtama iznositi nekoliko hiljada ili nekoliko miliona švajcarskih franaka,

S. J.

JUGOSLOVENSKI PISCI U ŠVAJCARSKOM ČASOPISU

U švajcarskom filatelističkom časopisu „B. B.-Z.”, br. 1 za ovu godinu objavljena su na nemačkom jeziku dva članka jugoslovenskih pisaca, koji su vrlo interesantni i za naše čitaoce.

Prvi članak je Dr. Vlad. Murka iz Ljubljane „Joseph Hecht, ein vergessener vorkämpfer der Weltpostvereinsidee und seine Uebersicht des europäischen Postnetzes

1749“ (= Jozef Heht, zaboravljeni pobornik ideje o svetskom poštanskom savezu i njegov pregled evropske poštanske mreže u 1749 godini). U ovom članku Dr. Murko u kratkim potezima opisuje Hehtovo delo, štampano 1749 godine u Presburgu i navodi iz njega ona mesta, koja pokazuju da je Heht zaista bio prvoborac za sprovođenje ove vrlo korisne ideje — za Svetski poštanski savez. — Na kraju Dr Murko navodi iz pregleda poštanskih puteva nekoliko linija, koje su prelazile preko Švajcarske i završava rečima: „Svakako ova Hehtova knjiga, koja sadrži nepoznat materijal za istoriju pošta raznih država, zaslužuje iscrpniju obradu.“ — Za nas Jugoslovene, bilo bi naročito interesantno da se prikažu one linije i poštanske stanice, koje su tada postojale na teritoriji današnje Jugoslavije.

Drugi članak je od našeg vrednog filatelističkog pisca, **Dragana Novaka** „Nachdrucke der jugoslawischen Flugpostmarken der Ausgabe 1937/41“ (= Novotisci jugoslovenskih maraka za vazдушnu poštu izdanja 1937/41). Napisan na traženje uredništva „B. B.-Z.“-a radi utvrđivanja razlike između originala iz 1937/40 i ovih novotisaka iz aprila 1941 godine, Novak tvrdi: da ovi novotisci nisu izdati od nadležne poštanske uprave, jer su oni izdati, kao novotisci jugoslovenskih maraka, posle sloma stare Jugoslavije, od strane tadanje vlade pokorene Srbije, te prema tome „sa filatelističkog gledišta niti su „zvanično novo izdanje“, niti „zvanični novotisci“, već naknadni tisci izrađeni od nenadležnih“; da između ovih novotisaka i prvog izdanja postoje očite razlike: novotisci su štampani na tanjem i poroznom kredastom papiru, da su bleđe boje i sa žučkastom gumom (dok je kod originala bela); da je zupčanje kod originala dvojako — prvo 12^{1/2}, drugo 12^{1/2} : 11^{1/2} kod uspravnog, odnosno 11^{1/2} : 12^{1/2} kod položenog formata, a kod novotisaka su sve vrednosti sa 12^{1/2} (ali su poznate i sa 11^{1/2}).

МАРКЕ У ИЗГЛЕДУ

Африка Јужна. — 23 фебруара биће пуштене у течај две спомен марке од 2 и 4^{1/2} п. за 100 годишњицу стицања слободне државе Оранж. Марке ће имати исту слику: грб бивше слободне државе Оранж, украшен једним гушчијим пером и свитком папира.

Ватикан. — У припреми је једна серија порто-марака, која ће се састојати из 6 вредности: 4, 6, 10, 20, 50 и 70 Л.

Вел. Британија. — Серија марака са сликом Јелисавете II биће комплетирана до 1/6 Ш. Најављене су за 8 фебруар: 9 д. зелено-маслинаста, 10 д. отворено-плава и 11 д. смеђе-јоргованаста.

Уједињене Нације. — „L'Officiel de la Philatelie“ доноси службену листу предвиђених издања марака за 1954 годину:

11. II: 3 и 8 ц. FAO

10. V.: две вредности за Међународну организацију рада.

10. X.: Две вредности за Дан уједињених народа.

10. XII.: Две вредности „Права човека“.

Цејлон. — Courvoisier припрема за Цејлон нову серију марака: 2 ц. (животиња уала), 3 ц. (скулптура), 6 ц. (пиринчана), 25 ц. (фреска), 40 ц. (каучук дрво), 50 ц. рибарски брод, 2 Р. (берба чаја), 5 Р. (барелеф) и 10 Р. (Galoya).

Еквадор. — Иако се великим задоцњењем, треба да се изда још једно издање за јубилеј краљице Изабеле, чија је израда, после дугих премишљања, уступљена једној шпанској штампарији. У плану је и спомен издање треба да се појави у вези боливиске штанског лета у Екуадору, са сликом пионира летења José Abela Castillo. Још једно издање треба да се појави у вези боливиске олимпијаде, која ће се одржати 1955 године.

Науру. — Острво под мандатом Ујед. Нација, налази се у централном Пацифику: администрирано од Аустралије у име три силе: Вел. Британије, Н. Селанда и Аустралије; богато наслагама фосфата. — Објављено је да ће 6. II. 1954 бити издана нова серија марака од 9 вредности: 1/2 п. (домаћи рибар), 1 п. (Анибарски залив), 3^{1/2} п. (товарење фосфата), 4 п. (птица фрегата), 6 п. (урођенички чамац) 9 п. (општински дом у Доманибу), 1 Ш. (палме), 2/6 Ш. (језеро) и 5 Ш. (географска карта острва).

Непал. — У припреми су 2 серије: једна са сликом краља Трибухувана, друга са картом све државе. Обе серије биће састављене из истих вредности: 2, 4, 6, 8, 12, 16, 20, 24, 32, 50 п., 1 и 2 Р.

Швајцарска. — За специјалном марком за пропаганду изложбе HOSPES доћи ће у овој години и једна марка за пољопривредну изложбу у Луцерну. За серију „Pro Juventute“ предвиђају се портрети славних Швајцараца.

ИЗ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Од спомен издања „техничка помоћ“ било је отпремљено 229.211 коверата првог дана.

ФАЛСИФИКАТИ ШПИТАЛСКЕ „МАРКЕ“

Утврђено је да постоји и фалсификат шпиталске „марке“. Неки Malle приказао је једно писмо из Шпитала од 26 јуна 1838 г., упућено на адресу „Frau Babette Markovicz“, за које је утврђено да је постало у најновије време, небрижљиво израђен и неуспео фалсификат првог „Егартеровог писма“.

ИЗ ТРСТА — ЗОНЕ А.

Према „L'Officiel de la Philatelie“ за Трст — Зону А неће се више издавати италијанске марке с претиском AMG/FTT.

Још се не зна какве ће се марке употребљавати.

ПРОГРАМ ИТАЛИЈЕ ЗА 1954 ГОДИНУ

Предвиђа се само 8 марака:

- а) За 25 годишњицу Латеранског уговора с Ватиканом (једна марка од 25 Л.);
- б) за 700 годишњицу рођења Марка Поло (две марке од 25 и 60 Л.);
- ц) За стогодишњицу рођења Алфреда Каталанија (једна од 25 Л.);
- д) За стогодишњицу рођења Карла Колодија (једна од 25 Л.);
- е) За 60 годишњицу италијанског (једна од 25 Л.);
- ф) Две спомен марке редовног почетка италијанске телевизије (25 и 60 Л.).

ЧУДНА ИСТОРИЈА НАЈНОВИЈИХ СПОМЕН МАРАКА СУДАНА

Јединствена авантура одиграла се у суданским поштама. Зна се да је египатски Судан добио административну аутономију, али да се с тиме много одуговлачило.

Узимајући фамозну самоуправу као готову ствар, власти у Картуму припремиле су, 1952 године, једну комеморативну серију од 3 марке са натписом „SELF GOVERNMENT 1952“. Ове марке биле су уништене, кад се већ увидело да се ствар неће свршити у 1952 години. Прештампали су натпис и штампали исте марке само са годином 1953. И ове су биле исте судбине.

На послетку израђене су са годином 1954 и тек су оне могле да се пусте у течај 9 јануара.

А тада се комедија претворила у трагедију!

Судан има једну продавницу у Лондону, и она је у току 1953 године примила више пакета марака са годином 1953. Кад су сазнали да је самоуправа већ једном остварена, продавница затражи инструкције из Картума, шта да ради с маркама, а оданде је наређено да се спомен марке могу продавати, па је лондонска продавница и 5000 серија марака са годином 1953 била продала разним лондонским фирмама, које их почеше распродавати на детаљ на својим штандовима на лондонској изложби.

Случајно је једном посетиоцу из Судана пала у очи ознака године 1953 на марци. Он хитно о томе обавести Картум. И тек тада се отуда нареди да се цео шток спали. Поред тога у Картуму је решено да се марке са годином 1953 не могу употребљавати за франковање.

ПОВЛАЧЕЊЕ МАРАКА ИЗ ТЕЧАЈА

Аден. — Од 14 јануара повучена је из течаја серија марака с претисцима из 1951 године.

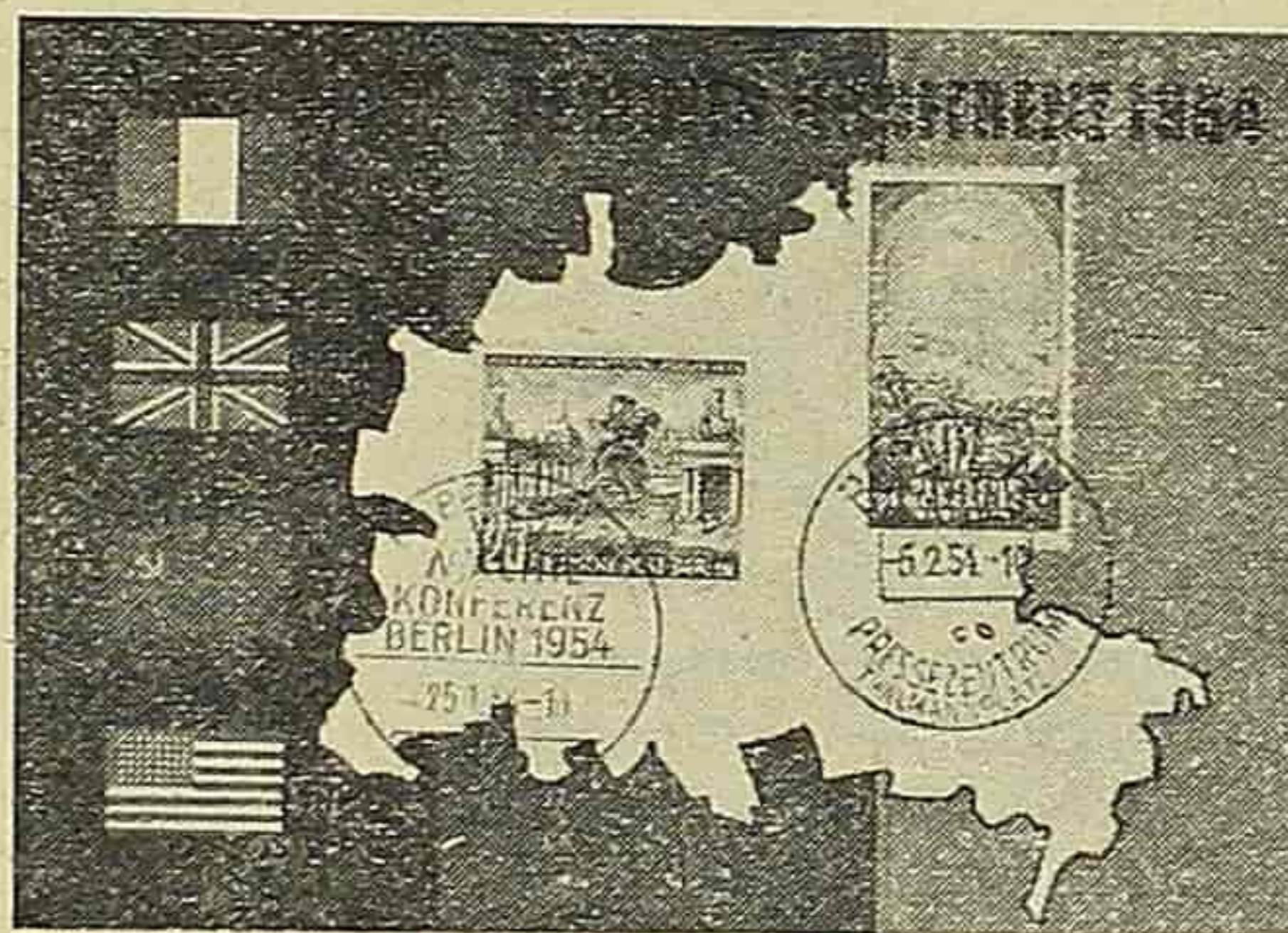
Немачка Зап. — Серија која је имала слике бројки и поштанског рога повучена је из течаја при крају јануара.

Британске колоније. — Крунидбене марке свих колонија повучене су из течаја 31 децембра 1953.

Француска. — 10 априла биће повучене из течаја марке за ваздушну пошту: 100 Ф. (Лил), 200 Ф. (Бордо), 300 Ф. (Лисн), 500 Ф. (Марсељ) и 1000 Ф. (Париз).

BERLINSKA KONFERENCIJA 1954

Za „filatelističku uspomenu“ na Berlin-sku konferenciju izdata je jedna prigodna karta, na kojoj je prikazana (kao osnova) nemačka trobojnica (zastava crne, crvene i žute boje) — u sredini konture geografske karte Nemačke. — U levom crnom polju zastave od gore prema dole prikazane su zastave Francuske, Engleske, SSSR i SAD u prirodnim bojama. — Natpis na karti glasi: „BERLINER KONFERENZ 1954“ (Berlinska konferencija 1954).

Interesantnost karte je ta, što su nalepljene na istoj prigodne marke izdate povodom Berlinske konferencije, kako za Zapadnu tako isto i za Istočnu Zonu — a marke su žigosane posebnim prigodnim žigovima upotrebljavanim u Zapadnoj i Istočnoj Zoni — na pošti koja je radila za vreme trajanja Konferencije. —

Karta svakako pretstavlja interesantnost za sabirače t. zv. „maksimum-karata“; — iako se tema na karti i na markama po samom crtežu ne podudara, radi se o istom događaju i prigodnim žigovima povodom ovog događaja. —

FILATELISTI!

Prodajem zbirku maraka predratnu Jugoslaviju od 1918 do 1941 god. komplet nerabljeno. Nadalje 40 kom. pretisak na invalidsko izdanje 20 din. na 3 — nerabljeno, sa ravno mdvojkom (broj kataloga Jugofilatelije 23) po 200 din. za komad.

Simonji Ernest, Subotica
Matija Gubca br. 5

МАРКЕ С МОТИВИМА ИЗ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ФАУНЕ

У „Политици“ од 6. II. 1954 објављен је опис цртежа другог дела серије марка „ЈУГОСЛОВЕНСКА ФАУНА“ друга Д. Т.

Сликар Матија Зламалик из Београда израдио је ових дана цртеже за шест преосталих марка с мотивима из области југословенске фауне. За разлику од првих шест цртежа (текуница, рис, јелен, медвед, дивокоза и пеликан, на маркама од 2, 5, 10, 15, 17 и 25 динара) који су израђени тробојно и у облику положеног правоугаоника, цртежи друге половине серије (од 30, 35, 50, 65, 70 и 100 динара) израђени су двобојно у облику усправног правоугаоника, али у истој величини и са истим словима описа, тако да заједно с првима чине једну сериску целину.

На марки од 30 дин. види се слика орла брадана. Име „брадан“ добио је по густим чекињама које му расту испод кљуна. Обрабрани брадан насељавао је високе планине источне Србије, а данас живи само на високим врхетинама Суве Планине. Због тога што је редак, под заштитом је државе.

На два следећа маркама (од 35 и 50 дин.) приказани су занимљиви инсекти: велики трчуљак (процерус гига) и калимену панчићи. Први спада међу највеће тврдоприлице Европе. Има јаку чељуст којом прегриза плен — углавном пужева голаће и кишне глисте. Захваљујући добро развијеним ногама он веома брзо трчи. „Калимену панчићи“ је још крупнији инсекат кога данас можемо наћи једино у јужној Македонији. Остацима својих крила „свира“ на ливадама у жбуну и у живицама крај путева и њива. Спорошћу и неспретношћу при ходу као и својом величином он привлачи непријатеље излаже се опасности уништавања.

Марка од 65 дин. приказује црног далматинског гуштера, који по боји претставља изузетак од свих осталих врста гуштера. Он живи на малим далматинским острвима.

На марки од 70 динара приказана је човечија рибица, ретка амфибија која у Европи живи само у Постојинској Јами, дубоко под земљом у води богатој кречњаком. Има закржљала плућа, а дише на шкрге. Слепа је, јер живи у вечитом мраку, а боја тела јој је бледа, слична околини у којој живи.

Чувена риба пастрмка је мотив на последњој марки од 100 динара. Она живи у планинским рекама и језерима и то не у јату као остале рибе. Тешко се лови, јер има високо развијена чула, па претставља посебну чар за риболовце.

TIMBRES-POSTE AUX MOTIFS DE LA FAUNE YOUGOSLAVE

Dans le journal „Politika“ du 6 février a. c. il a été publié un article du camarade D. T. visant la description des dessins de la seconde partie de la série „la faune yougoslave“.

Le peintre Matija Zlamalik de Beograd a fait récemment les dessins pour les six premiers dessins (hamster, lynx, serf, ours, chamois et pélican — représentés sur les timbres-poste de 2, 5, 10, 15, 17 et 25 dinars respectivement) sont tricolores et en forme d'un rectangle horizontal, les dessins de la seconde moitié de ladite série (de 30, 35, 50, 65, 70 et 100 dinars) sont bicolores et en forme d'un rectangle vertical, mais ayant le même format et les mêmes lettres de description de façon qu'ils font avec les six premiers dessins une série intégrale.

Sur le timbre de 30.—din. est reproduit un aigle nommé „bradan“ ce qu'il veut dire „barbu“ à cause d'épaisses soies au-dessous de son bec. Cet oiseau habitait les hautes montagnes de la Serbie orientale, mais maintenant on le peut trouver seulement sur sommets escarpés de la „Suva Planina“. Vu qu'il est devenu rare, son existence est protégée par l'Etat.

Sur les deux timbres suivants on voit deux intéressants insectes: procerus gigas et calimenus pancici. Le premier est un des plus grands coléoptères de l'Europe. Il possède une forte gueule avec laquelle il mord sa proie — généralement les limaces et les vers de terre. Grâce à ses fortes pattes il court très vite. „Calimenus pancici“ est encore plus grand que celui-ci et on le peut trouver seulement dans la Macédoine du Sud. Par les restes de ses ailes étiolées il „joue“ dans les buissons des prés et des haies près des routes et des champs. Sa lenteur et maladresse de sa marche, de même que sa grandeur, attirent ses ennemis, c'est-à-dire il s'expose au danger d'être annihilé.

Le timbre de 65 din, reproduit le lézard noir dalmate, dont la couleur est une exception et le fait distinguer des autres. Il vit sur les petits îles dalmates.

Sur le timbre de 70 din. est représenté le proté, un rare amphibie qui vit en Europe seulement dans la Grotte de Postojna, dans les profondeurs de la terre, dans l'eau très calcaire. Il possède un poumon étioilé et respire au moyen des branchies. Il est aveugle, car il vit dans les ténèbres éternelles; le teint de son

Ова серија марака, која је већ сада побудила велико интересовање међу филателистима, биће израђена и пуштена у промет крајем априла ове године.

Исте марке, али у другим бојама, биће прештампане текстом, „STT VUJNA“ за употребу у југословенској зони Слободне Територије Трста.

НОВЕ МАРКЕ ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКУ ЗОНУ СТТ

Како „Политика“ обавештава Поштанска управа југословенске зоне поручила је код Завода за израду новчаница у Београду нову серију редовних марака за ваздушну пошту.

За штампање новог издања користиће се плоче садашњих југословенских марака за ваздушну пошту, и то од 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30, 50, 100 и 200 динара. За разлику од марака, које су у течају у Југославији, ове ће бити штампане у другим бојама и прештампане са „СТТ-ВУЈНА“.

PROGRAM PRIGODNIH IZDANJA JUGOSLOVENSKIH MARAKA ZA 1954 GODINU

Izdanje serije od 12 maraka (2, 5, 10, 15, 17, 25, 30, 35, 50, 65, 70 i 100 dinara), s motivima iz oblasti **jugoslovenske faune**: tekunica, ris, jelen, medved, divokoza, pelikan, orao-bradan, insekt trčuljak, insekt kalimenuš Pančići, crni dalmatinski gušter, čovečja ribica i pastrmka, biće prva serija prigodnog izdanja jugoslovenskih maraka koja se ove godine pušta u promet. Ono spada u niz izdanja koja će se štampati svake godine s motivima iz oblasti faune i flore i koja će biti posvećena omladini a puštana u prodaju uoči Prvog maja. Zbog toga se pretpostavlja da će već i ovo izdanje biti pušteno u promet 30 aprila.

Od 29 jula do 8 avgusta Savez filatelista Jugoslavije priređuje u Ljubljani **II jugoslovensku filatelističku izložbu**. Istovremeno proslaviće se 150-godišnjica Lovrenca Košira, Slovenca koji je prvi došao ga misao o uvođenju poštanske marke u promet (5 godina pre nego što je izdata prva poštanska marka u Engleskoj). Povodom ove izložbe štampaće se marka s motivom starog grada Ljubljane, a u stilu marke koja je izdata pre dve godine povodom prve izložbe u Beogradu.

Proslava **150-godišnjice Prvog srpskog ustanka** obeležiće se serijom maraka od četiri vrednosti (15, 30, 50 i 70 din.) s motivima koji će prikazati: ustaničku zastavu top iz ustanka, pečat Praviteljstvujušćeg sovjeta i lik Karađorđa. U čast ove proslave Savez filatelista Srbije organizovaće septembra meseca u Beogradu izložbu maraka, a tom prilikom biće puštene u promet i ove marke.

corps est pâle semblable au milieu où il vit.

Le motif du dernier timbre de 100 din. est un poisson très connu — la truite.

Elle vit dans les rivières et lacs de montagne, mais pas par volées, comme les autres poissons. La pêche aux truites est difficile, vu qu'elle a de sens très sensibles, mais d'autant plus elle a du charme particulier pour les pêcheurs.

Cette émission de timbres-poste a déjà excité un grand intérêt dans les rangs des philatelistes. Elle sera exécutée et mise en cours vers la fin du mois d'avril a. c.

NOUVEAUX TIMBRES-POSTE A L'INTENTION DE LA ZONE YOUGOSLAVE DU TLT

D'après les informations données par le journal „Politika“, l'Administration postale dans la Zone Yougoslave du Territoire libre de Trieste a fait commander une nouvelle série de timbres-poste réguliers d'affranchissement pour la poste aérienne dans l'Institut pour l'impression des billets de banque à Beograd.

Pour l'exécution de cette émission on va utiliser les planches servant pour l'impression des timbres-poste yougoslaves de l'émission courante pour la poste aérienne, à savoir de 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30, 50, 100 et 200 dinars. Afin de se faire distinguer de timbres-poste actuellement en circulation en Yougoslavie, ces timbres seront exécutés en couleurs modifiées avec la surcharge „STT—VUJNA.“

PROGRAMME

se référant aux nouvelles émissions de timbres-poste yougoslaves de l'année 1954

L'émission de la série comprenant les 12 valeurs (de 2, 5, 10, 15, 17, 25, 30, 35, 50, 65, 70 et 100 din.) aux motifs de la faune yougoslave, à savoir: le hamster, le lynx, le serf, l'ours, le chamois, le pélycan, l'aigle, les insectes: procerus gigas et calimenuš pancici, le lézard noir dalmate, le protéé et la truite, — sera la première série commémorative de timbres-poste yougoslaves qui sera mise en cours l'année courante. C'est la première d'une suite d'émissions, qui seront imprimées chaque année, aux motifs de la faune et flore yougoslave, et par conséquent destinées à la jeunesse, et mis en cours la veille du Premier Mai. On suppose que cette émission aussi sera mis en circulation le 30 avril a. c.

Du 20 juillet au 8 août la Fédération des philatelistes de Yougoslavie organise à Ljubljana la IIe Exposition philatélique yougoslave. En même temps on va célébrer le 150e anniversaire de Lovrenc Košir Slovène qui le premier a eu l'idée d'introduire le timbre-poste au trafic postal (5 ans avant que le premier timbres-poste a

Seriya od pet maraka (15, 30, 50, 70 i 100 dinara) obeležiće ujedno pet jubileja u ovoj godini, i to: 100-godišnjicu smrti hrvatskog kompozitora **Vatroslava Lisinskog**, 250-godišnjicu rođenja hrvatskog pisca **Andrije Kačića-Miošića**, 150-godišnjicu smrti istaknutog slovenačkog matematičara **Jurija Vege**, 50-godišnjicu smrti sprskog narodnog pesnika **Filipa Višnjića**. Ova serija spada u niz izdanja koja će se štampati svake godine s temom iz kulturno-istoriske prošlosti, s raznim motivima (srednjovekovni gradovi, kulturni spomenici, portreti, folklor i drugo). Sva ta izdanja pušćaće se u promet uoči Dana Republike — 28 novembra.

Za međunarodni praznik **Dan prava čoveka**, koji se proslavlja svake godine 10 decembra, ove godine izdaće i naša poštanska uprava marku s nekim simboličkim motivom.

Još jedno izdanje od marke ili dve, zadržano je za kakav nepredviđen događaj ili proslavu.

Dve doplatne marke u korist Crvenog krsta izdaće se, kao i svake godine, septembra ili oktobra meseca.

Sve ove marke štampaće se i u drugim bojama i preštampati tekstem „STT — VUJNA“ za upotrebu u jugoslovenskoj zoni Slobodne Teritorije Trsta.

Ove godine pripremiće se crteži i za nove franko i avionske marke. Nove franko marke, koje treba da budu gotove polovinom 1955 godine, zameniće marke koje su sada u prometu, a biće štampane s motivima naših glavnih i najvećih gradova, dok će slike avionskih maraka prikazati motive naših lepih turističkih predela koji nisu dovoljno poznati.

D. T.

ДОПУНЕ ЦЕНА МАРАКА ФНРЈ У ЦУМШТАЈНОВОМ КАТАЛОГУ ЗА 1954 Г.

1953	778	1	Десетогодишњица ослобођења Истре	— .40	— .40
	779	1	Стоогодишњица смрти Б. Радичевића	— .40	— .40
	780	1	Доплатна марка Црв. Крста	— .08	— .08
	781—783	3	Десетогодишњица АВНОЈ-а	2.40	2.40

Порто марке

1953	145	1	Доплатна порто марка за Ц. Крст	— .10	— .10
------	-----	---	---------------------------------	-------	-------

ПРОМЕНЕ ЦЕНА НАШИХ МАРАКА У ЦУМШТАЈНОВОМ КАТАЛОГУ (В. број 10—11 „ФИЛАТЕЛИСТЕ“)

Бр.	774	38	конгрес есперантиста	1.50	1.50
Бр.	775	38	конгрес есперантиста авионска	10.—	10.—

été émis en Angleterre). A l'occasion de cette exposition on va imprimer un timbre au motif de la cité ancienne de Ljubljana, dans le meme style que le timbre émis il y a deux ans à l'occasion de la première exposition à Beograd.

La célébration du 150e anniversaire de la Première insurrection serbe sera marquée par une série de timbres-poste comprenant 4 valeurs (de 15, 30, 50 et 70 din.) aux motifs suivants: le drapeau des insurgés, le canon de ce temps, le cachet de „Praviteljstvujusci sovjet“ (Gouvernement) et l'effigie de Karadjordje. En l'honneur de cette sélébration l'Union des philatélistes de Sérbie va organiser au cours du mois de septembre a. c. à Beograd une exposition de timbres-poste, et à cette occasion seront mis en circulation les timbres susvisés.

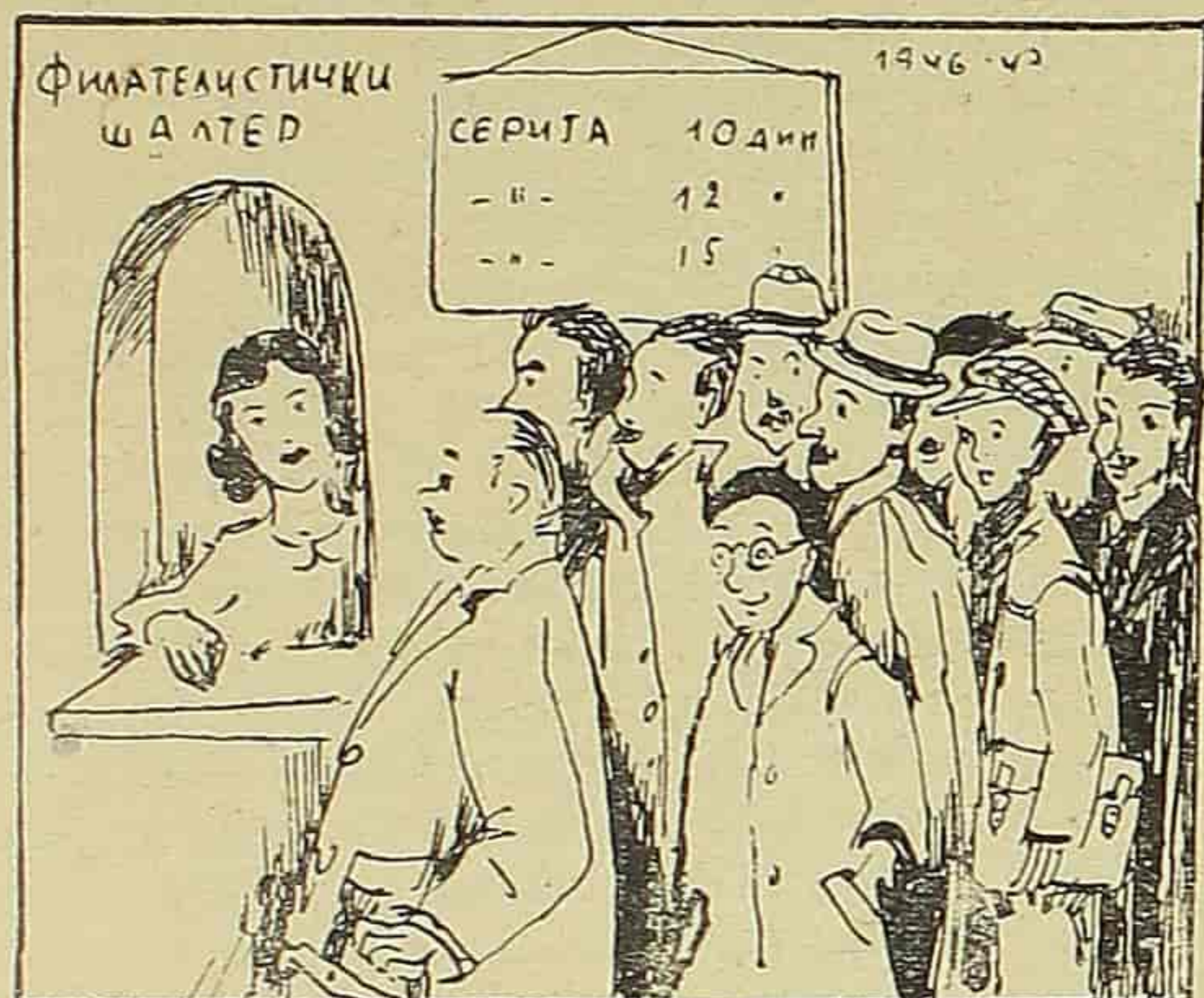
Une série de 5 valeurs (15, 30, 50, 70 et 100 din.) commémorera en meme temps les 5 jubilées de l'année courante, notamment: 100e anniversaire de la mort du compositeur croate VATROSLAV LISINSKI, le 250e anniversaire de la naissance de l'écrivain croate ANDRIJA KAČIĆ-MIOŠIĆ, de 150e anniversaire de la mort du célèbre mathématicien slovène JURIJ VEGE, le 50e anniversaire de la mort du poète serbe JOVAN JOVANOVIĆ-ZMAJ et le 120-e anniversaire de la mort du poète populaire serbe FILIP VIŠNJIĆ. C'est une série d'une suite qui sera imprimée chaque année et dont le thème seront les divers motifs du passé culturo-historique (villes médiévales, monuments de culture, portraits, folklore etc). Toutes ces émissions seront mis en cours la veille du Jour de la République — le 28 novembre.

Notre Administration postal va émettre à l'occasion de la fête internationale de la Journée des Droits de l'Homme, qu'on célèbre chaque année le 10 décembre, un timbre-poste avec un motif symbolique. Une émission comprenant un ou deux timbres sera réservée pour une série commémorant un certain événement ou célébration imprévus.

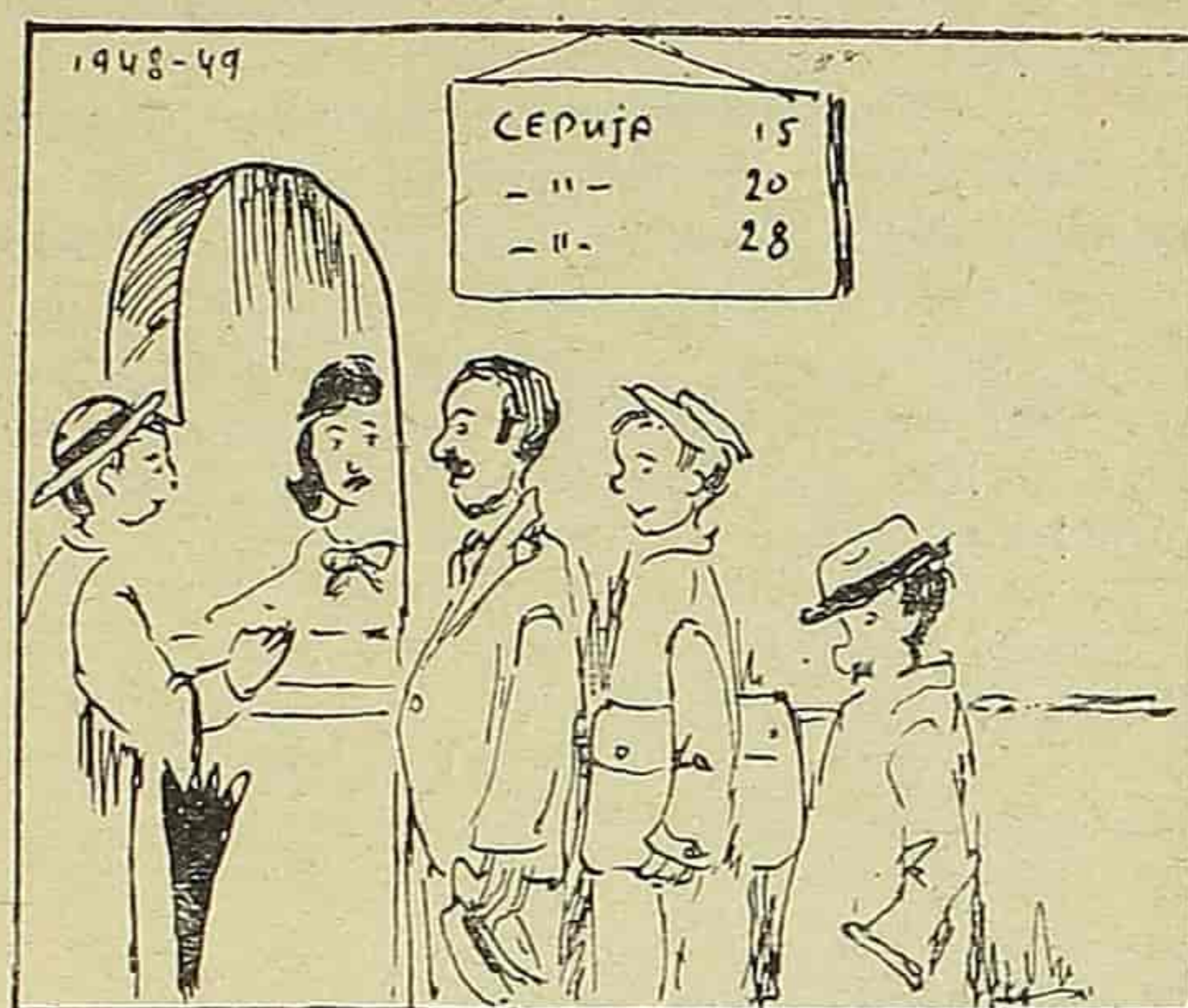
Tous les timbres susmentionnés seront imprimés en couleurs modifiées avec surcharge „STT-VUJNA“ à l'intention de la Zone Yougoslave du Territoire libre de Trieste.

Au cours de l'année courante on va préparer les dessins pour les nouveaux timbres-poste d'affranchissement et ceux pour la poste aérienne. Ces nouveaux timbres d'affranchissement lesquels doivent remplacer ceux en cours, seront probablement imprimés vers le milieu de l'année 1955. Leurs motifs seront nos ville principales et les plus grandes. Les images pour les timbres de la poste aérienne reproduiront nos belles localités touristiques et paysages qui ne sont pas assez connus.

Историја и будућност филателистичких шалтера

1946 — 1947

1948 — 1949

1950 -- 1951

1952 1953

ЦЕЛИНЕ

Наше

КОВЕРТЕ ЗА УНУТРАШЊИ САОБРАЋАЈ

Почетком јесени 1953 године појавиле су се анонсе, према којима Дирекција пошта у Загребу опрема две нове коверте за унутрашњи саобраћај са вредносном ознаком од 15 д., а продајне цене од 18 дин. за прву, и 20 дин. за другу врсту коверата.

Извештени смо на надлежном месту да је ова објављена вест била погрешна, јер је издавач Генерална дирекција пошта у Београду, а пошто се штампање врши у Загре-

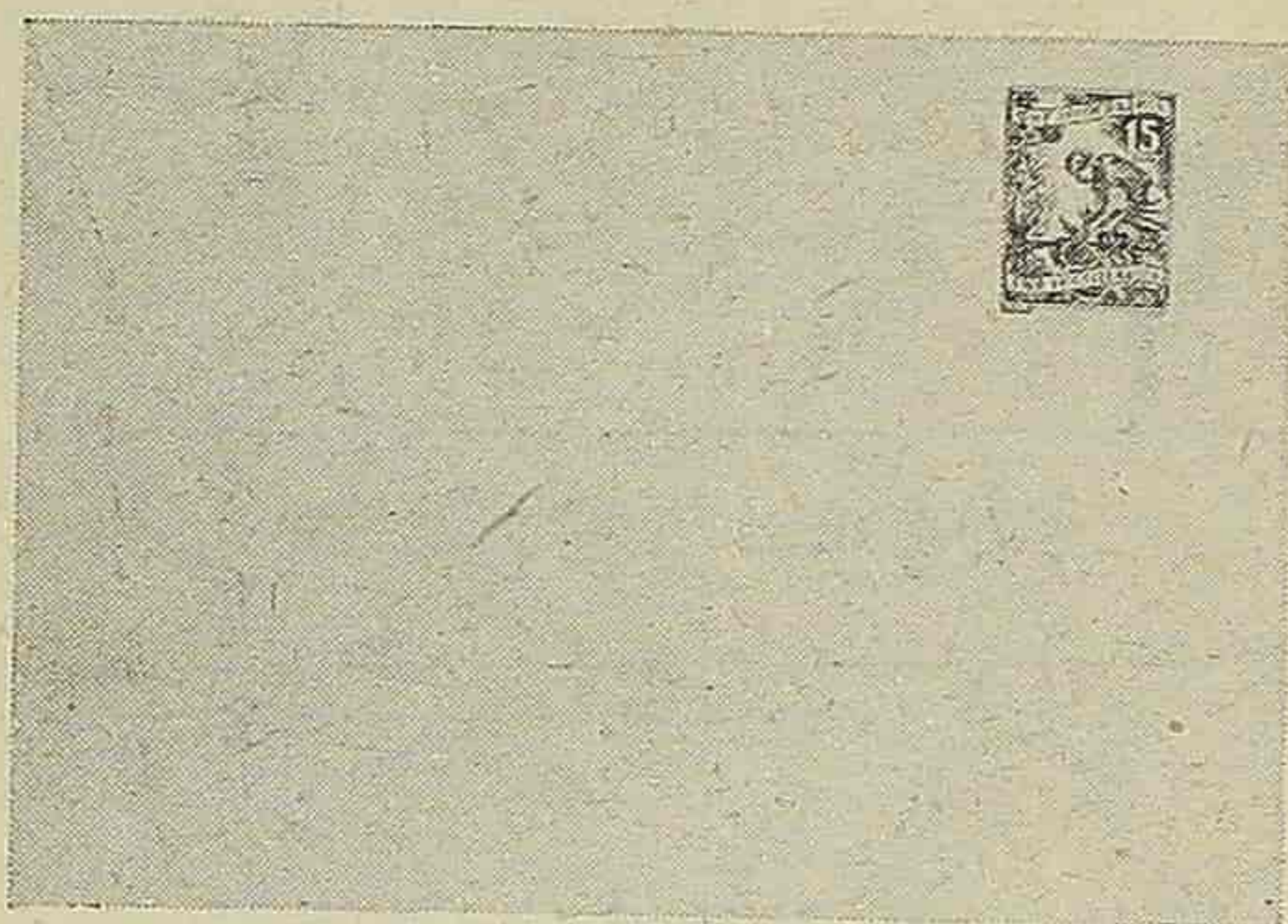
бу, техничка страна посла поверена је Загребачкој дирекцији.

Обе врсте коверата носе само вредносну ознаку од 15 д., која има исти мотив као и на марци исте вредности, која је у течају, а и исту боју — црвену. Осим вредносне ознаке ни на предњој ни на задњој страни коверте нема других ознака, нити ичега другог, те делују истовремено и скромно и врло укусно.

Штампање је извршено код штампарије „LIPA-MIL“ у Загребу у офсет-штампи.

Са овим двома новим ковертама продужавамо наше претходне каталогизације коверата за унутрашњи саобраћај (које су у поштанској терминологији и надаље задржале име — масовне коверте). (В. „Филателисту“ бр. 1/56).

28. — Са вредносном ознаком од 15 д., с мотивом бербе сунцокрета, боје црвене, у офсет штампи. Време пуштања у течај: септембар 1953. Боја коверте крем-жућкаста, те потсећа на раније изашле коверте, само је папир нешто тањи. Величина коверте је око $15 \times 10\frac{1}{2}$ см. Тираж 8,000.000. Продајна цена 18 д.

29. — Вредносна ознака у свему као и код 28. Време пуштања у течај: октобар 1953. Боја коверте бела, а папир је гладак и много боље каквоће него код претходне врсте коверата. Изнутра су постављене љубичастом, сивом, тамно-смеђом и црвено-смеђом поставом (колико ми је досад познато). Величина $15\frac{1}{2} \times 10,7$ см. Тираж 2,000.000. Продајна цена 20 д. — Код боје вредносне ознаке налазе се преливи од потпуно тамне до сасвим бледе боје.

Велика потражња коверата бр. 29, а доста скроман тираж, може да нам ускоро донесе још једно штампање а можда и ново издање коверата.

Б. Новаковић

СПЕЦИЈАЛНОСТИ ДОПИСНИХ КАРТА СА СЛИКАМА НАШИХ ПРЕДЕЛА

Захваљујући Инж. М. Вернеру објављујемо ове две специјалности дописница из III серије (црно-смеђа), која има мотив из Војводине (игра). Ова дописница лежи у првом горњем реду, који је на стр. 225 „Филателисте“ погрешно отштампан (испао крњ). Он треба да изгледа свако: Лjubljana — Мотив из Словеније — Скопје — Крагујевац — Мотив из Војводине (игра) — Boves.

Први специјалитет је постао на тај начин, што је сечење табака извршено неправилно, те са леве стране вредносна ознака и адресне линије леве суседне дописнице (Крагујевац) задиру на ову дописницу за 0.5 см, затим долази цео празан међупростор (од обе дописнице), по коме је требало сечење нормално да се изврши, док је на десној страни ова дописница скраћена преко вредносне ознаке и адресних линија за 0.5 см. Шта је било са осталим дописницама из овог табака, није ми познато.

Други специјалитет код исте дописнице је тешко оштећење горњег дела слика, недостатак горњег дела вертикалних (међашних) линија, потпун недостатак текста у заглављу и делимично оштећење вредносне ознаке.

Непознато је да ли је и код других дописница из првог горњег реда у табаку (из кога је и ова дописница) било сличних појава.

ИСПРАВКА

У мом чланку у „Филателисти“ бр. 12 за 1953 годину, на страни 224 у другом реду штампано је „серија „Филаковац““, а треба да стоји „есеји „Филаковац““. На страни 225 за IV штампарски табак није отштампан цео први ред, а он треба да гласи OSJEK—TRIGLAV — МОТИВ ИЗ СРБИЈЕ — МОТИВ ИЗ Б и Х — ИЛИЦА—ЛАЗАРОПОЉЕ.

Б. Новаковић

ПРИГОДНИ ЖИГОВИ

KIKINDA. — 30. I — 6. II. 1954

На предлог филателистичке подружнице у Kikindi одобрила је Главна дирекција пошта под Br. 1245/54 израду и употребу пригодног жига на пошти у Kikindi од 31 јануара до 6 фебруара 1954, а поводом прославе Kikinskog диштрикта и одржавања филателистичке изложбе у Kikindi.

Жиг је једнокружан пречника 36 mm, са грбом диштрикта у средини, а са натписима у кругу: KIKINDSKI DIŠTRIKT (iznad

grba), KIKINDA (ispod grba); s leve strane grba је година „1774“, а s desne „1876“; испод грба у луку је nepokretni datum „30. I — 6. II. 1954“.

POSTOJNA. — 21 — 24. I. 1954

У веzi објаве пригодног жига у броју 1/54 нашег листа donosimo сада и njegovu слику. Жиг је облика uspravnog pravougona, без оквира, с натписима по странama pravougona okolo crteža: I. KONGRES

(levo) / SPELEOLOGOV (gore) / JUGO-SLAVIJE (desno) / POSTOJNA (dole). Datum nepromenljiv u dva reda: 21. — 24. I. /

1954. — Veličina žiga 24 × 32 mm.
RATEČE — PLANICA. — 12 — 14. III. 1954

Povodom dvadesetogodišnjice izgradnje velike smučarske skakaonice na Planici,

kao i međunarodnog smučarskog takmičenja, koje će se održati marta ove godine, odobrena je upotreba prigodnog žiga na pošti u Rateču — Planici. Na žigu je izgraviran tekst „PLANICA 1934 — 1954 12. — 14. III. 1954 RATEČE — PLANICA i prigodan crtež u sredini.

PAŽNJA DRUGOVIMA IZ SLOVENIJE I KOPRA.

Uredništvo moli drugove da mu pošalju otiske žigova: iz Slovenije:

1) **Postojinske jame** — bisera podzemlja od prvog dana i 2) **Postojne** od 21 — 24. I. 1954: — Za ove žigove molimo i bliže podatke: o boji žiga, opisu crteža i o označenim godinama.

Drugove iz Kopra molimo za jedan otisak „žiga prvog dana“ od prvog dana.

Hobe **MAPKE**

ADEN (Katiri)

15. I. 1954. — Nova serija maraka za redovnu poštu sa slikom novog sultana. Tip maraka iz 1942 godine sa izmenjenim, — ne samo sultanovom slikom, — već i novčanim vrednostima u šilinge i cente. Formata mali za 5 i 10 centa, a za ostale veliki, od kojih su 15 i 50 c. i 1 i 5 Š. uspravnog, a ostale položenog pravougaonog oblika. Marke malog formata su samo sa sultanovom slikom: 5 c. sepija i 10 c. plava; — marke velikog formata, sa sultanovom slikom u medaljonu: 15 c. zelena (Seigun), 25 c. crvena (Terim), 35 c. plava (mošeja u Seigun-u), 50 c. crvena i smeđa (tvrđava u Terimu), 1 Š. nerandžasta (mošeja u Seigun-u), 2 Š. zelena (kapija Terima), 5 Š. smeđa i plava (kuća u Katiriju) i 10 Š. slezasta i smeđa (vrata mošeje u Terimu).

AUSTRALIJA

2. II. 1954. — Spomen marke na posetu kraljice Jelisavete II i Vojvode od Edinburga: 3,50 d. karminasta i 2 Š. zelena sa slikama kraljevskog para i 7,50 d. ljubičasta sa kraljičinom slikom.

AUSTRIJA

19. I. 1954. — Izdata je jedna spomen marka o 150 godišnjici rođenja slikara Moritza von Schwind (1804—1871) sa njegovom slikom: 1.50 Š. ljubičasto-crvena.

BARBADOS

4. I. 1954. — Nova vrednost iz serije sa slikom kraljice Jelisavete II: 5 c. plava (pristanište).

BAHREN

18. I. 1954. — Marke za redovnu poštu Vel. Britanije sa slikom kraljice Jelisavete II sa crnim pretiskom BAHRAIN i sa oznakom nove vrednosti u appaz: 3 a. na 3 d. ljubičasta, 6 a. na 6 d. ljubičasto-crvena i 7 a. na 7 d. žuto-zelena.

BELGIJA

1) 1. I. 1954. — Službene železničke marke sa slikama novih železničkih stanica u Brislu: 6 F. jorgovanasta i 9 F. tirkizna sa slikom stanice Bruxelles-Nord, 10 F. otvoreno-zelena i 40 F. ljubičasta sa slikom stanice Bruxelles-Midi, 5 F. smeđe-jorgovanasta i 15 F. opekasta sa slikom stanice Bruxelles-Congrès.

2) 1. I. 1954. — Paketske marke iz serije sa slikama novih briselskih stanica: 13 F. smeđa, 18 F. plava i 21 F. jorgovanasto-crvena sa slikom električnog voza u stanici Bruxelles-Nord.

BRAZILIJA

1) 14. XII. 1953. — Za Prvi nacionalni kongres učitelja osnovnih škola u Bahiji: 0.60 Cr. crvena (učiteljica među decom).

2) 19. XII. 1953. — O stogodišnjici države Parane: 5 Cr. nerandžasta i crna, sa slikom mate-a, neke vrsta čaja, koji se najviše proizvodi u Parani.

VATIKAN

XII. 1953. — Po navršetku 8 stoleća od smrti sv. Lombarda izdata je jedna spomen marka sa svečevim likom: 100 L. crvena i zelena.

VELIKA BRITANIJA

18. I. 1954. — Nove vrednosti iz serije sa slikom kraljice Jelisavete II u različitim okvirima: 3 d. ljubičasta, 6 d. ljubičasto-crvena i 7 d. zeleno žuta.

GVATEMALA

X. 1953. — Za gvatemalski nacionalni sajam izdata je serija maraka za vazдушnu poštu: 1 c. plavo-ljubičasta i karminasta (narodna igra), 4 c. nerandžasta i zelena (nacionalni cvet monja blanka), 5 c. zelena i sepija (žena u narodnoj nošnji), 15 c. sepija i ljubičasta (trka na konjima), 20 c. crvena i plavo-ljubičasta (ruševine

Zakuleu), 30 c. smeđa i ultramarinska (narodna umetnost), 50 c. ljubičasta i crna (bik nagrađen prvom nagradom na izložbi), 65 c. svetlo-plava i zeleno-siva (biciklistička trka) i 1 Q. zelena i crvena (ptica Quetzal).

GRENADA

28. XII. 1953. — Još jedna vrednost za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II u okviru marke iz 1951 godine: 0,50 c. smeđa i crvena.

GRČKA

15. I. 1954. — Marke za redovnu poštu sa slikama grčke antičke umetnosti: 100 D. (Perikles), 200 D. (volovska glava), 300 D. (Homer), 500 D. (Istiski Zevs), 600 D. (glava mladića), 1000 D. (Aleksandar Veliki), 1200 D. (glava), 2000 D. (dipilonska vazna), 2400 D. (lov), 2500 D. (čovjek s teletom), 4000 D. (Dionisijevo putovanje) i 20 hiljada D. (devojke vodonoše).

DANSKA

2. II. 1954. — O stogodišnjici danskog telegrafa: 30 öre crvena, sa slikom telegrafskog aparata iz 1854 godine.

DOMINIKANSKA REPUBLIKA

XII. 1953. — Za dominikansku industriju šećera: 5 c. ultramarinska i ljubičasto-crna (pogled na rafineriju u Rio Haina).

EKUADOR

1) XII. 1953. — Serija maraka za redovnu poštu, sa različitim slikama, sa crnim okvirom i natpisima: 5 c. crna i plava (laguna Cuicocha), 1010 c. crna i smaragdna (spomenik ekvatora), 20 c. crna i ljubičasta (pogled na Quinindi), 30 c. crna i sepija (rio Tomebamba, Cuenca), 40 c. crvena i karminasta (planina Hiniza).

2) XII. 1953. — Spomen izdanje povodom imenovanja Carlosa Maria de la Torre, arhibiskupa iz Quita, za kardinala: a) za redovnu poštu: 30 c. crna i crvena, 50 c. crna i ljubičasta; — b) za vazдушnu poštu: 60 c. jorgovanasta i crna, 90 c. zelena i crna i 3 Z. nerandžasta i crna.

3) XII. 1953. — Provizorne marke za vazдушnu poštu izradene od konzularnih maraka, sa crnim pretiskom „AERO“ i nove vrednosti: 60 c. na 5 S. smeđe-crna i (sa vertikalnim pretiskom) 1 SUCRE na 2 Z. smeđe-žuta.

INDIJA

Za indiske trupe, koje su vršile službu u zarobljeničkim logorima u Koreji, bila je serija redovnih maraka Indije preštampana hinduskim pismenima: 3 p. ljubičasto-siva, 6 p. smeđe-jorgovanasta, 9 p. zeleno-žuta, 1 a. tirkizna, 2 a. crvena, 2,50 a. jorgovanasto-smeđa, 3 a. nerandžasta, 4 a. ultramarinska, 6 a. ljubičasta, 8 a. smaragdna, 12 a. plavo-siva i 1 R. zelena i ljubičasta.

INDONEZIJA

22. XII. 1953. — Za „Dan marke“: 5 c. zelena.

ITALIJA

1) 31. XII. 1953. — Turistička serija za redovnu poštu koja će biti u tečaju zajedno s markama sa slikom „ženske glave“: 10 L. sepija i smeđe-crvena (Siena), 12 L. crno-plava i svetlo-plava (Rapalo), 20 L. smeđe-jorgovanasta, žuta i nerandžasta (Gardone), 25 L. tamno-zelena i plava (Cortina d'Ampezzo), 35 L. smeđe-jorgovanasta i žuta (Taormina) i 60 L. plavo-zelena (Capri).

2) 1. II. 1954. — Dopunske vrednosti: a) za redovnu poštu: 13 L. jorgovanasto-ružičasta (sirakuski novac); — b) porto marka: 25 L. cinober (tip 1947 godine).

IFNI

XII. 1953. — Za „Dan kolonijalne marke“ bile su izdate 4 marke (dve niže vrednosti s doplatkom) sa slikama riba: 5+5 c. plavo-crna, i 15 c. zeleno-crna (Sargo brio), 10+5 c. jorgovanasto-crvena i 60 c. smeđe-žuta (Epinelephuz gigus).

JAPAN

1) 25. XII. 1953. — Marka za čestitke Nove godine: 5 (yen) ružičasta (sa slikom neke japanske igračke).

Izdanje u blokovima od 4 marke bilo je rezervisano, prema japanskim običajima, za dobitnike nacionalne lutrije, izvučene među pošiljaocima čestitaka.

2) 16. I. 1954. — Za medunarodni šampionat za klizanje na ledu u Sapoko: 10 (yen).

3) 20. I. 1954. — Marka za redovnu poštu: 20 (yen) zeleno-maslinasta (motiv hrama u Chusonji).

KINA

XII. 1953. — Serija maraka „Stogodišnjice slavnih ljudi celoga sveta“ 250 D. zelena (Francuz Rablais), 400 D. ljubičasto-crna, 800 D. škripljasta i 2.200 D. ljubičasta (Poljak Kopernik).

KOLUMBIJA

XII. 1953. — Za vazдушnu poštu: 5 c. jorgovanasta (vulkan Galaras, Pasto), 10 c. crna (manastir San Diago, Bogota), 15 c. ružičasta (Bolívarov spomenik, Boyaca), 15 c. nerandžasta (svetilište Sas Lajas, Narino), 20 c. otvoreno-smeđa (planine Ruiz Manizales), 30 c. nerandžasta (kao od 5 c.), 40 c. plava (spomenik Mariji de Georges Isaacs, Cali), 50 c. smeđe-ljubičasta (kao 15 c.), 60 c. sepija (El Mono de la Pila, Tunja), 80 c. crveno-smeđa (kao 20 c.), 1 P. zelena i crna (tvrđava Pastelillo, Carthagene), 3 P. ružičasta i ljubičasto-crna (vrata crkve sv. Dominika i univerzitet u Popayan-u), 5 P. tamno-zelena i smeđa (svetilište Las Lajas Narino) i 10 P. maslinasta i nerandžasta (karta Kolumbije).

KOMORSKO O.

15. I. 1954. — Dopunska vrednost avionske serije u tečaju: 200 F.CFA ljubičasta, crvena i zelena (mošeja između palma).

KUBA

XII. 1953. — O stogodišnjici rođenja patriote José M. Marti (5 deo), za vazдушnu poštu: 10 c. plava i karminasta (Marti govori vojnicima), 10 c. plava i karminasta (Marti), 15 c. ljubičasta i siva (obelisk u Dos Rios, na mestu gde je Marti poginuo), 15 c. ljubičasta i siva (prva Martijeva grobnica u Santiago-de-Cuba) 25 c. sepija i ružičasta (spomenik Martiju u centralnom parku u La Havane), 25 c. sepija i ružičasta (sadašnja grobnica Martijeva), 50 c. žuta i plava (Fabrika nazvata po Martiju).

KUVAJT

18. I. 1954. — Marke za redovnu poštu Velike Britanije sa slikom kraljice Jelisavete II sa crnim pretiskom KUWAIT i novih vrednosti u appaz: 3 a. na 3 d. ljubičasta, 6 a. na 6 d. ljubičasto-crvena i 7 a. na 7 d. zeleno-žuta.

MAROKO ŠP.

1) 15. XII. 1953. — Spomen marke za 25 godišnjicu izdanja maraka za Šp. Maroko: 35 c. zelena i ljubičasta (brdanke), 50 c. nerandžasta i zelena (vodonoša), 90 c. plava i nerandžasta (brdani), 1 P. smeđa i zelena (Marokanci), 1,25 P. zelena i ružičasta (brdanke), 2 P. smeđa i plava (brdani), 2,50 P. zelena i žuta (vodonoša), 4,50 P. crvena i zelena (Mavri) i 10 P. zelena i crna (videni urođenik).

2) 15. XII. 1953. — Marka za ekspresna pisma izdata za 25 godišnjicu prvog izdanja maraka za Šp. Maroko, sa natpisom CORREO URGENTE: 25 c. plava i ružičasta (pošta).

NEMAČKA ZAP.

31. I. 1954. — Zamena serije za redovnu poštu tipa „brojke i poštanski rog“ novom serijom sa slikom predsednika federalne republike, prof. Teodora Hojsa. Vrednosti 2 do 25 pf. malog su formata i štampane u ofsetu, a one od 30 do 90 pf. većeg su formata i štampane u dubokotisku. Puštene su u tečaj 31 januara, na 70 rođendan predsednika Hojsa.

NEMAČKA ZAP. BERLIN

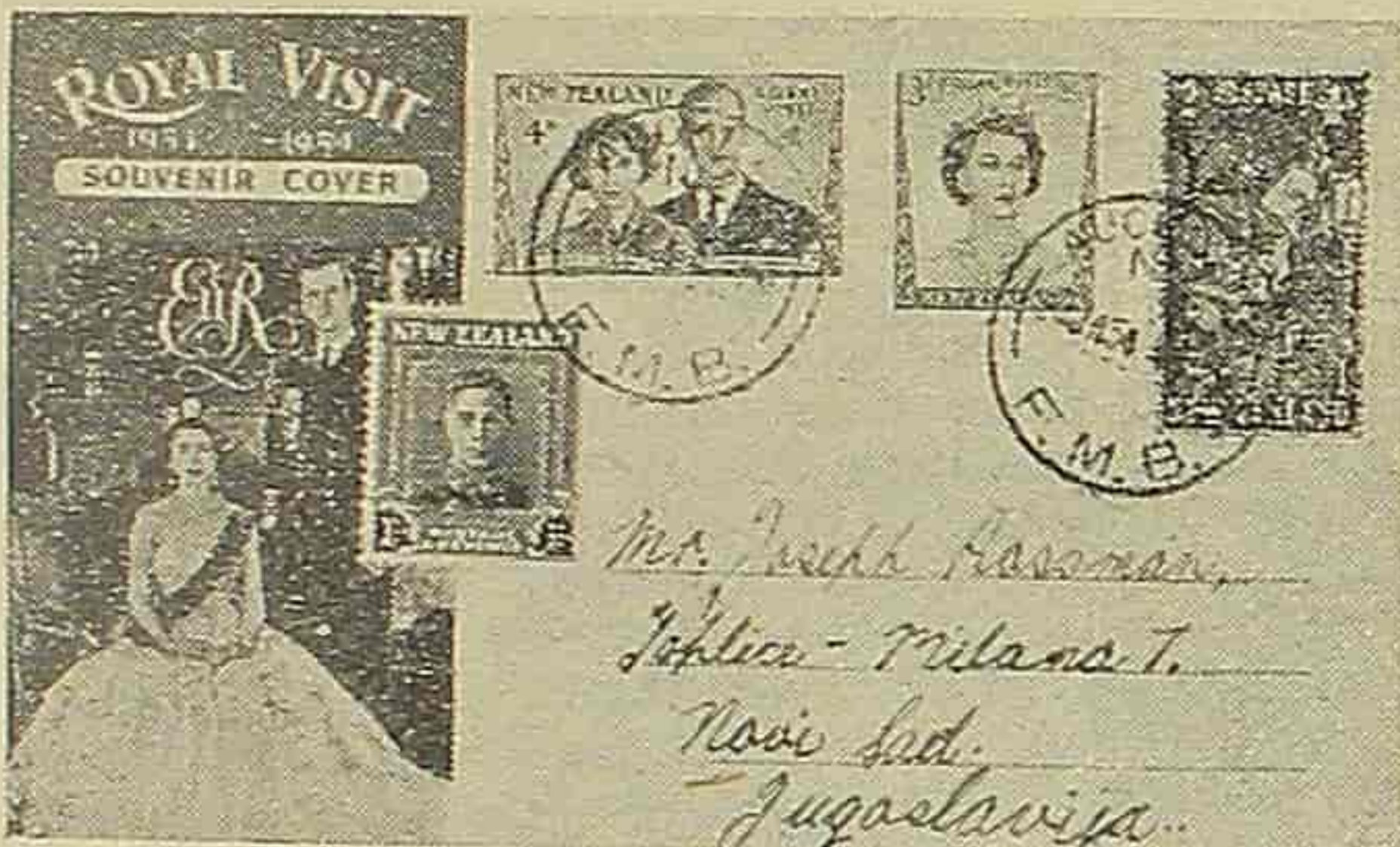
1) 18. I. 1954. — U spomen pok. prof. Ernsta Rojtera, predsednika opštine Zap. Berlina: 20 pf. smeđe-jorgovanasta sa slikom E. Rojtera.

2) 22. I. 1954. — Dopunska vrednost za redovnu poštu: 4 pf. smeđe-žuta, sa slikom izložbenog paviljona i radio-stuba.

3) 25. I. 1954. — Za konferenciju četvorice ministara spoljnih poslova u Berlinu: 20 pf. cinober, sa slikom kolonade u Klajstparku.

NOVI SELAND

15. XII. 1953. — Prva vrednost nove serije sa slikom kraljice Jelisavete II: 1.50 d. crvena.

PERSISKI ZALIV

18. I. 1954. — Marke za redovnu poštu Velike Britanije sa slikom kraljice Jelisavete II sa crnim pretiskom samo nove vrednosti: 3 a. na 3 d. ljubičasta i 6 a. na 6 d. ljubičasto-crvena.

S. A. D.

1) 30. XII. 1953. — O 100 godišnjici prisajedinjenja teritorije Gadsden izdata jedna prigodna marka od 3 c. ljubičasta sa slikom pionira iz 1853 godine.

2) 4. I. 1954. — O 200 godišnjici univerziteta u Kolumbiji izdata je jedna prigodna marka od 3 c. plava sa slikom univerziteta u Kolumbiji.

SALVADOR

XII. 1953. — Marke za redovnu poštu sa slikama generala, boraca za nezavisnost, sa crnim pretiskom „C de C“ (=Centavos de Colon): A) sa slikom generala Gerardo Barrios: 1 c. zeleno-žuta, 2 c. svetlo-plava i 5 c. ružičasta; — B) sa slikom generala Francisco Moraza: 3 c. zeleno-žuta i 7 c. tamno-plava.

SAN MARINO

28. XII. 1953. — Serija maraka za redovnu poštu sa raznim san-marinskim cvećem izvedenim u njihovim prirodnim bojama i sa grbom San Marina s desne strane: 1 L. (narcis), 2 L. (lala), 3 L. (lijander), 4 L. (krin), 5 L. (karanfil), 10 L. (perunika), 25 L. (ciklame), 50 L. (geranium) i 100 L. (ruža).

SAHARA ŠP.

XII. 1953 — Za „Dan kolonijalne marke“ bile su izdate 4 marke sa slikama riba: 5+5 c. ljubičasta i 15 c. maslinasta (scorpaena scofa), 10+5 c. zelena i 60 c. nerandžasta.

SUDAN EG.

9. I. 1954. — Za oktroisanje autonomne vladavine u Sudanu izdate su tri marke s legendom „SELF GOVERNMENT 1954“: 15 m. zeleno-žuta i smeđe-nerandžasta, 3 p. indigo i svetlo-plava i 5 p. jorgovanasto-crvena i crna.

SOMALIJA ITAL.

1) 16. XII. 1953. — Spomen marke o 50 godišnjici puštanja u tečaj prvih poštanskih maraka za Ital. Somaliju, sa reprodukovanim slikama maraka Benadira iz 1904 godine: 25 č. ljubičasta, crvena i smeđa, 35 č. zelena, crvena i smeđa i 60 č. nerandžasta, crvena i smeđa.

2) 16. XII. 1953. — Istim povodom kao pod 1) izdate spomen marke za vazдушnu poštu s natpisom „POSTA AEREA“, sa slikom kao pod 1): 60 č. crveno-smeđa, crvena i smeđa i 1 S. zeleno-siva, crvena i smeđa.

3) XII. 1953. — Spomen marke za 75 godišnjicu Svetskog pošt. saveza, sa jedinstvenim tipom — alegoriskom slikom i natpisom „POSTA AEREA“: 1.20 S. crvena i smeđa, 1.50 S. smeđa i 2 S. zelena i plava.

TANGER

18. I. 1954. — Marke za redovnu poštu Velike Britanije sa slikom kraljice Jelisavete II sa crnim pretiskom „TANGIER“: 3 d. ljubičasta, 6 d. ljubičasto-crvena i 7 d. žuto-zelena.

TRISTAN DA KUNHA

2. I. 1954. — Izdata je nova serija maraka za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II u medaljonu i sa različitim drugim sižeima: 0.50 d. smeđa i cinober (morski rak), 1 d. zelena i crvena (prenos lana), 1.50 d. jorgovanasta i crna (pingvin), 2 d. nerandžasta i siva (faktorija), 2.50 d. crvena i crna (albatros), 3 d. maslinasta i plava (ostrvski brod), 4 d. ultramarin i plava (Tristan da Cunha), 5 d. siva i zelena (rasadnik jabuka), 6 d. ljubičasta i zelena (ostrvo Inaccessible), 9 d. opekasta i jorgovanasta (ostrvo Nightingale), 1 Š. ljubičasta i zelena (crkva sv. Marije), 2/6 plava i ljubičasta (morski slon), 5 Š. nerandžasta i crna (beskrilna ptica sa ostrva Inaccessible) i 10 Š. ljubičasta i nerandžasta (čekrk). — Marke od 0.50, 1.50 i 3 d. su oblika uspravnog, a ostale položenog pravougaonika.

TRST — ZONA A

27. I. 1954. — Turistička serija Italije s crnim pretiskom AMG-FTT: 10 L. sepija i smeđe-crvena, 12 L. plavo-crna i svetlo-plava, 20 L. smeđe-jorgovanasta, žuta i nerandžasta, 25 L. tamno-zelena, 35 L. smeđe-jorgovanasta i žuta i 60 L. plavo-zelena.

URUGUAJ

1953. — a) Serija maraka za redovnu poštu, izrađenih u heliogravuri: 5 m. crvena, zelena i siva (cvet se oo), 1 c. crvena i crna (dresura divljeg konja), 3 c. zelena, jorgovanasta, crvena i žuta (cvet passiflora coerulea), 7 c. smeđa i zelena (citadela u Montevideu), 10 c. nerandžasta i zelena (kao 2 c.), 14 c. ljubičasta i crna (kao 1 c.), 20 c. zelena, crvena i siva (kao 5 m.), 50 c. crvena, jorgovanasta, zelena i žuta (kao 3 c.), 3 P. ljubičasta i zelena (kao 7 c.) i 5 P. ultramarinska i zelena (kao 2 c.); — b) okvir graviran, srednji deo u heliu: 5 c. ljubičasta i smeđe-crvena (parlament u Montevideu), 8 c. crvena i ultramarinska (svetionik na ostrvu Lobosu i morski konji), 12 c. plava i smeđa (spoljna kapija Montevidea u 1863 godini), 1 P. crvena i smeđa (kao 5 c.), 2 P. crvena i sepija (kao 12 c.) i 4 P. smeđa i ultramarinska (kao 8 c.).

FIDŽI

1. II. 1954. — Redovno izdanje sa raznim slikama i sa slikom kraljice Jelisavete u medaljonu: 2 d. lilasta i zelena, 1 Š. crna i žuta, 2/6 smeđa i zelena.

FILIPINI

1) XII. 1953. — Marka iz serije znamenitih Filipinaca sa slikom Manuela E. Quezona izdata je i bez pretiska: 1 c. smeđe-crvena.

2) 16. XII. 1953. — Za 50 godišnjicu filipinskog lekarskog udruženja izdate su dve marke: 5 c. crvena i 6 c. plava (sa slikom lekara koji vrši pregled bolesnika).

FRANCUSKA

1) 18. I. 1954. — Nova serija maraka za vazдушnu poštu sa slikama modernih francuskih aviona: 100 F. svetlo-plava i crvena (Mystère

IV), 200 F. plavo-crna i smeđa (Noratlaz), 500 F. žuta i crvena (Magister) i 1000 F. plavo-zelena i crna (Provence).

2) 11. I. 1954. — Provizorna marka izrađena od marke od 18 F. povučene iz tečaja prošle godine, sa crnim pretiskom: 15 F. na 18 F. crvena (Marianne de Gandon).

HAITI

1) I. 1954. — Za 150 godišnjicu nezavisnosti, sa slikama slavni Haitijanaca: a) za redovnu poštu: 5 c. zeleno-žuta i crna (Toussaint-Louverture), 5 c. zeleno-žuta i crna (Anne-Alexandre Sabès Petron), 5 c. zeleno-žuta i crna (Boisrond-Tonnerre), 5 c. zeleno-žuta i crna (Lamartinière), 15 c. ljubičasta i crna (Capois la Mort); sa dvojnimi slikama: 3 c. siva i crna i 10 c. ružičasta i crna (Jean-Jacques Dessalines i sadašnji predsjednik Paul E. Magloire); — b) za vazдушnu poštu: 50 c. zeleno-maslinasta i crna (Jean-Jacques Dessalines), 50 c. zeleno-maslinasta i crna (Toussaint-Louverture), 50 c. plava i crna (A. A. Sabès Petion), 50 c. smeđe-zuta i crna (Boisrond-Tonnerre), 50 c. crvena i crna (Henri Christophe), 1 T. siva i crna (A. A. Sabès Petion), 1.50 T. ružičasta i crna (Lamartinière), 7.50 T. ružičasta i crna (Jean-Jacques Dessalines i Paul E. Magloire).

2) I. 1954. Istim povodom kao pod 1) sa slikama iz borbe za nezavisnost: a) za redovnu poštu: 25 c. siva (borba na Vervièeres), 25 c. cinober (Marie-Jeanne i Lamartinière na Crète-a-Pierrot); — b) 50 c. plava i 50 c. ružičasto-nerandžasta (obe sa slikom bitke na Vervièeres), 50 c. crna i 50 c. karminasta (Marie-Jeanne i Lamartinière na Crète-à-Pierrot).

3) I. 1954. — Sa portretom supruge predsjednika republike Paula E. Magloire: a) za redovnu poštu: 10 c. plava i 10 c. nerandžasta; — b) za vazдушnu poštu: 20 c. nerandžasta, 50 c. otvoreno-smeđa, 1 G. maslinasta, 1.50 G. ružičasta, 2.50 G. svetlo-zelena i 5 G. sivo-ljubičasta.

HOLANDIJA

XII. 1953. — Nove vrednosti s novom slikom kraljice Julijane za redovnu poštu: 20 c. smeđe-ljubičasta, 30 c. nerandžasta, 50 c. zeleno-maslinasta i 60 c. smeđe-žuta.

HONGKONG

5. I. 1954. — Nova serija za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete II, u okvirima maraka sa slikama Đorda V i Đorda VI: 5 c. nerandžasta, 10 c. ljubičasta, 15 c. zelena, 20 c. smeđa, 25 c. crvena, 30 c. plava, 50 c. jorgovanasta, 1 D. crvena i zelena, 2 D. ljubičasta i crvena, 5 D. zelena i ljubičasta i 10 D. ljubičasta i plava.

HONDURAS

1) XII. 1953. — U čast Ujedinjenih Nacija izdata serija maraka za vazдушnu poštu; sve su oblika rombičnog: 1 c. crna (zastave Hondurasa i OUN), 2 c. crna i plava (amblem OUN), 3 c. crna i jorgovanasta (palata OUN), 5 c. crna i zeleno-žuta (amblem OMS), 15 c. crna i smeđe-crvena (predsjednik Hondurasa Juan Manuel Galvez), 30 c. crna i smeđe-žuta (devojčica Indijanka potpomognuta od UNICEF-a), 1 L. crna i crvena (majka i dete potpomognuta od UNRRA), 2 L. crna i nerandžasta (amblem UNESCO-a) i 5 L. crna i zelena (rog izobilja, amblem FAO-a); — b) Službene marke za vazдушnu poštu; sve su istog tipa kao i prethodne samo u novim nijansama boja i sa crvenim pretiskom OFICIAL: 1 c. crna i plava, 2 c. crna i zelena, 3 c. crna i nerandžasta, 5 c. crna i karminasta, 15 c. crna i sepija, 30 c. crna i smeđililasta, 1 L. crna i siva, 2 L. crna i lilasto-smeđa i 5 L. crna i ljubičasto-siva.

ŠPANIJA

10. I. 1954. — O 300 godišnjici smrti slikara José de Ribera: 1.25 P. ružičasto-jorgovanasta (sa njegovom gajboljom slikom „La Magdalena“).

NE BACAJTE NI NAJOBICNIJE NAŠE MARKE KAD IH MOŽETE UVEK UNOVČITI

Nove otkupne cene „Jugofilatelije“

Poništene količinke F. N. R. Jugoslavije otkupljujemo po ovim cenama:

1951. Zagrebački sajam	1952. Olimpijada	1953. 50 g. Ilinden.
203 3 din.	50.— 228 5 din.	100.— 252 15 din. 50.—
1951. Privreda II	229 10 din.	100.— 253 30 din. 200.—
205 1 din. siva	230 15 din.	100.— 1953. Oslob. Istre
206 2 din. ruž.	10.— 231 28 din.	150.— 254 15 din. 50.—
207 5 din. žuta	10.— 232 50 din.	200.— 1953. Branko Radičević
208 10 din. zel.	8.— 1952. Dan mornarice	100.— 255 15 din. 50.—
209 15 din. crv.	7.— 234 15 din.	200.— 1953. AVNOJ
210 20 din. crv. ljub.	15.— 235 28 din.	500.— 256 15 din. 75.—
211 25 din. oker	50.— 236 50 din.	257 30 din. 100.—
212 30 din. pl.	15.— 1952. Šesti kongres	100.— 258 50 din. 300.—
213 35 din. sm.	50.— 238 15 din.	100.—
214 50 din. pl. zel.	15.— 239 15 din.	100.—
215 75 din. ljub.	150.— 240 15 din.	100.—
216 100 din. sep.	250.— 241 15 din.	100.—
1951. 100 g. Njegoševe smrti	1953. 10 g. Tesline smrti	100.— 1 50 para 10.—
204 15 din.	100.— 242 15 din.	2 1 din. 10.—
1952. 60 g. Maršala Tita	243 30 din.	3 1,50 din. 10.—
217 15 din.	100.— 1953. UNO	50.— 4 2,50 din. 10.—
218 28 din.	200.— 244 15 din.	100.— 5 4 din. 10.—
219 50 din.	500.— 245 30 din.	75.— 6 5 din. 10.—
1952. Dečija nedelja	246 50 din.	75.— 7 8 din. 10.—
220 15 din.	50.— 1953. Autotrke	250.— 8 12 din. 50.—
1952. Privreda III	247 15 din.	100.— 1947. Stojeće
221 1 din. siva	10.— 248 30 din.	100.— 1 50 para 1. ć. 25.—
222 2 din. ruž.	10.— 249 50 din.	200.— 2 1 din. 1. ć. 40.—
223 5 din. žuta	8.— 1953. Prvi predsjednik	3 2 din. 1. ć. 40.—
224 8 din. sivopl.	12.— 250 50 din.	4 5 din. 1. ć. 100.—
225 10 din. zel.	8.— 1953. Esperanto	200.— 5 10 din. 1. ć. 150.—
226 12 din. sm. ljub.	15.— 251 15 din.	6 20 din. 1. ć. 300.—
227 15 din. crv.	7.—	7 50 para ć. 1. 25.—
		75.— 8 1 din. ć. 1. 40.—

9	2 din. č. 1.	40.—	1951. Zastava	7	20 hel.	50.—
10	5 din. č. 1.	100.—	9 Franko 50 para	15.—	8 25 hel.	150.—
11	10 din. č. 1.	150.—	10 Porto 50 para	15.—	9 30 hel.	150.—
12	50 din. č. 1.	300.—	1952. Simboli C. K.		10 40 hel.	75.—
1950. Vazd. slet Ruma			11 Franko 50 para	15.—	1919. Porto „Kraljevstvo”	
19	2 din.	75.—	12 Porto 50 para	15.—		
20	3 din.	100.—	1953. Transfuzija krvi		16 10/10 hel.	50.—
21	5 din.	150.—	13 Franko 2 din.	50.—	18 20/ 5 hel.	50.—
22	10 din.	200.—	14 Porto 2 din.	50.—	21 40/ 6 hel.	100.—
1951. Ležeće					22 50/ 8 hel.	100.—
24	1 din.	25.—	BOSNA SHS		23 1 Kr./25 hel.	150.—
25	2 din.	40.—	1918. Država SHS		29 1 Kr.	25.—
26	3 din.	40.—	1 3 hel.	200.—	30 2 Kr.	75.—
27	6 din.	50.—	2 5 hel.	40.—	31 3 Kr.	150.—
28	10 din.	100.—	3 10 hel.	40.—	1918. Karlo, Zita	
29	20 din.	150.—	4 20 hel.	60.—	34 10 fil.	25.—
30	30 din.	200.—	5 25 hel.	60.—	35 20 fil.	25.—
31	50 din.	300.—	6 30 hel.	60.—	36 25 fil.	200.—
1951. Planinari			7 40 hel.	60.—	37 40 fil.	50.—
35	3 din.	100.—	8 45 hel.	50.—	1919. Mornar	
36	5 din.	100.—	9 50 hel.	80.—	38 2 fil.	15.—
1951. Padobranci			10 60/50 hel.	80.—	39 2 fil.	15.—
38	6 din.	100.—	11 80/6 hel.	40.—	40 3 fil.	15.—
1951. Ležeće dopl.			12 90/35 hel.		41 5 fil.	15.—
40	5 din.	50.—	1918. Novinske, pret.		42 10 fil.	15.—
41	100 din.	300.—	23 3/2 hel.	25.—	43 20 fil.	15.—
			24 5/6 hel.	50.—	44 25 fil.	30.—
			1919. Novinske, zupč.		45 45 fil.	30.—
			26 2 hel.	40.—	46 1 Kr.	30.—
			27 10 hel.	70.—	47 3 Kr.	75.—
			28 20 hel.	50.—	48 5 Kr.	150.—
1945. Sa crnim brojkama			1919. Kraljevstvo SHS		1918. Porto SHS	
3	2 din.	25.—	32 3 hel.	150.—	3 10 fil.	50.—
4	3 din.	25.—	33 5 hel.	50.—	5 15 fil.	75.—
5	5 din.	25.—	34 10/6 hel.	50.—	6 20 fil.	75.—
6	7 din.	25.—	35 20/35 hel.	50.—	7 30 fil.	150.—
7	10 din.	25.—	HRVATSKA SHS			
8	20 din.	25.—	1918. Turul		SLOVENIJA	
9	30 din.	25.—	5 6 fil.	150.—	1919. Kamenotisak	
10	40 din.	25.—	6 50 fil.	200.—		
1945. Brojke u boji			10.— 1918. Novinska, ekspresna		1 3 vin.	15.—
11	1 din.	7.—	7 2 fil.		2 5 vin.	15.—
12	1,50 din.	15.—	8 2 fil.	50.—	3 10 vin.	15.—
13	2 din.	10.—	1918. Ratne dobrotvorne	50.—	7 15 vin.	10.—
14	3 din.	10.—	9 10 fil.	150.—	4 20 vin.	30.—
15	4 din.	10.—	10 15 fil.	40.—	9 25 vin.	25.—
1946. Buktinje I			11 40 fil.	75.—	10 30 vin.	20.—
16	50 para	10.—	1918. Zetelice, Parlament		11 40 vin.	30.—
17	1 din. žuta	8.—	16 2 fil.		1919. Knjigotisak	
18	2 din. plava	7.—	17 3 fil.	25.—	16 3 vin.	15.—
19	3 din. zel.	40.—	18 5 fil.	25.—	17 5 vin.	15.—
20	5 din. ljub.	20.—	19 6 fil.	40.—	18 10 vin.	15.—
21	7 din. crv.	30.—	21 15 fil.	25.—	19 15 vin.	20.—
22	10 din. ruž.	50.—	22 20 fil.	50.—	20 20 vin.	20.—
23	20 din. višnj.	100.—	23 25 fil.	25.—	21 25 vin.	20.—
1950. S pret. FNRJ			24 35 fil.	50.—	22 30 vin.	20.—
24	1,50 din.	20.—	25 40 fil.	40.—	23 40 vin.	20.—
25	3 din.	20.—	26 50 fil.	75.—	24 50 vin.	25.—
26	4 din.	20.—	27 75 fil.	150.—	25 60 vin.	40.—
1951. Buktinje II			28 80 fil.	40.—	26 1 Kr.	25.—
27	1 din. sm.	20.—	29 1 Kr.	50.—	27 2 Kr.	25.—
28	2 din. zel.	20.—	36 25 hel.	85.—	28 5 Kr.	50.—
29	5 din. kob.	20.—	37 30 hel.	25.—	29 10 Kr.	100.—
30	10 din. cin.	20.—	38 45 hel.	70.—	1919. Pilasti probod	
31	20 din. ljub.	15.—	39 45/80 hel.	200.—	59 5 fil.	15.—
32	30 din. ner.	15.—	41 50/72 hel.	150.—	60 10 vin.	15.—
33	50 din. pl.	100.—	42 60 hel.	50.—	61 15 vin.	20.—
34	100 din. karm.	300.—	43 80 hel.	70.—	62 20 vin.	20.—
			44 90 hel.	70.—	63 30 vin.	30.—
			45 2 Kr.	100.—	64 50 vin.	20.—
			46 3 Kr.	200.—	65 60 vin.	50.—
			1918. Porto „Država”		66 1 Kr.	25.—
			1 2 hel.	50.—	67 2 Kr.	100.—
			2 4 hel.		1919. Novinske. Ljubljansko	
			3 5 hel.	80.—	68 2 vin.	25.—
			4 6 hel.	60.—	69 4 vin.	50.—
			5 10 hel.	60.—	71 10 vin.	50.—
				50.—	72 30 vin.	75.—

1919. <i>Novinske, Bečko</i>		1921. <i>Invalidske</i>		1931. <i>Kralj. Pretisak</i>	
78	2 vin.	25.—	15 10 para	50.—	84 50 para
79	4 vin.	50.—	16 15 para	50.—	85 1 din.
81	10 vin.	75.—	17 25 para	50.—	86 3 din.
1920. <i>Dinarsko</i>		1922. <i>Invalidi, pret.</i>		1931. <i>Aleks. s Vagnerom</i>	
87	5 para	10.—	18 1 D/10 p. crv.	20.—	87 25 para
88	10 para	10.—	19 1 D/15 p. sm.	25.—	88 50 para
89	15 para	10.—	20 1 D/25 p. pl.	20.—	89 1 din.
90	20 para	75.—	21 3 D/15 p.	20.—	90 3 din.
91	25 para	20.—	22 8 D/15 p.	25.—	91 4 din.
92	40 para	20.—	23 20 D/15 p.	50.—	92 5 din.
93	45 para	20.—	24 30 D/15 p.	125.—	93 10 din.
94	50 para	20.—			94 15 din.
95	60 para	20.—	1923. <i>Amerika II</i>		95 20 din.
96	1 din.	20.—	25 1 din.	7.—	96 30 din.
97	2 din.	20.—	26 5 din.	25.—	
98	4 din.	30.—	27 8 din.	20.—	1932. <i>Aleks. bez Vagnera</i>
99	6 din.	25.—	28 20 din.	20.—	97 25 para
99	10 din.	50.—	29 30 din.	75.—	98 50 para
1920. <i>Novinski prov.</i>		1924. <i>Amer. Prov.</i>			99 1 din.
101	2p/2 vin.	75.—	30 20p/60 p.		100 3 din.
102	4p/2 vin.	75.—	31 5 D/8 D.	15.—	101 4 din.
103	6p/2 vin.	100.—		50.—	102 5 din.
104	10p/2 vin.	100.—	1924. <i>Londonsko</i>		103 10 din.
105	30p/2 vin.	100.—	32 20 para		104 15 din.
1920. <i>Nov. prov. marke</i>			33 50 para	20.—	105 20 din.
106	2p/2 vin.	25.—	34 1 din.	15.—	106 30 din.
107	4p/2 vin.	25.—	35 2 din.	7.—	1932. <i>Stojić—Vagner</i>
108	6p/2 vin.	50.—	36 3 din.	12.—	107 75 para
109	10p/2 vin.	100.—	37 5 din.	12.—	108 1.50 din.
110	30p/2 vin.	100.—	38 10 din.	12.—	109 1.75 din.
PORTO			39 15 din.	25.—	110 3.50 din.
1919. <i>Ljublj. kamenotisak</i>			40 20 din.	20.—	1932. <i>Aleks. tanak papir</i>
1, 5	5 vin.	25.—	41 30 din.	40.—	111 25 para
2, 6	10 vin.	30.—	1925. <i>Lond. prov.</i>		112 50 para
3, 7	20 vin.	25.—	42 25p/3 din.	25.—	113 1.50 din.
4, 8	50 vin.	30.—	43 50p/3 din.	12.—	1933. <i>Soko Ljubljana</i>
9	1 Kr.	200.—	1926. <i>Beogradsko</i>		126 75 para
10	5 Kr.	75.—	44 25 para	10.—	127 1.50 din.
11	10 Kr.	150.—	45 50 para	7.—	1933. <i>Pret. „Jugoslavija“</i>
1918. <i>Bečki kamenotisak</i>			46 1 din.	7.—	128 25 para
12	5 vin.	100.—	47 2 din.	12.—	129 50 para
13	10 vin.	100.—	48 3 din.	12.—	130 1 din.
14	20 vin.	150.—	49 4 din.	12.—	131 2 din.
15	50 vin.	150.—	50 5 din.	25.—	132 3 din.
16	1 Kr.	150.—	51 8 din.	12.—	133 4 din.
17	5 Kr.	200.—	52 10 din.	15.—	134 5 din.
1920. <i>Porto prov.</i>			53 15 din.	15.—	135 8 din.
19	5/15 vin.	25.—	54 20 din.	40.—	136 10 din.
21	20p/15 vin.	25.—	55 30 din.		137 15 din.
22	50p/15 vin.	25.—	1926. <i>Poplava, Plus</i>		138 20 din.
23	1 D/30 vin.	75.—	56 25 para	15.—	139 30 din.
24	3 D/30 vin.	150.—	57 50 para	15.—	1933. <i>„Jugoslavija“</i>
25	8 D/30 vin.	200.—	58 1 din.	15.—	140 25 para
1920. <i>Koruški plebiscit</i>			59 2 din.	30.—	141 50 para
1	5p/4 vin.	25.—	60 3 din.	50.—	142 1 din.
2	15p/4 vin.	25.—	61 4 din.	50.—	1934. <i>Crni rub</i>
3	25p/4 vin.	25.—	62 5 din.	200.—	149 25 para
4	45p/2 vin.	25.—	63 8 din.	75.—	150 50 para
5	50p/2 vin.	50.—	64 10 din.	800.—	151 75 para
6	2 D/2 vin.	200.—	65 15 din.	200.—	152 1 din.
ZAJEDNIČKA IZDANJA			66 20 din.		153 1.50 din.
1921. <i>Amerika I.</i>			1928 <i>Pretisak: „XXXX“</i>		154 1.75 din.
1	2 pare	7.—	68 1 din.	10.—	155 3 din.
2	5 para	7.—	69 2 din.	15.—	156 3.50 din.
3	10 para	12.—	70 3 din.	30.—	157 4 din.
4	15 para	12.—	71 4 din.	40.—	158 5 din.
5	20 para	12.—	72 5 din.	25.—	159 10 din.
6	25 para	7.—	73 8 din.	100.—	160 15 din.
7	50 para	7.—	74 10 din.	30.—	161 20 din.
8	60 para	15.—	1929. <i>Kraljevstvo</i>		162 30 din.
9	75 para	15.—	78 50 para	100.—	1935. <i>Petar, mali format</i>
10	1 din.	15.—	79 1 din.	100.—	163 25 para
11	2 din.	15.—	1931. <i>Spomenik u Parizu</i>		164 50 para
12	4 din.	15.—	81 50 para		165 75 para
13	5 din.	20.—	82 1 din.	25.—	166 1 din.
14	10 din.	50.—	83 3 din.	100.—	167 1.50 din.
				75.—	168 1.75 din.

169 2 din.	8.— 1940 <i>Balkanska antanta</i>	14 50 para	12.—
170 3 din.	7.— 277 3 din. ćir.	30.— 15 1 din.	10.—
171 3.50 din.	12.— 278 3 din. lat.	30.— 16 2 din.	10.—
172 4 din.	7.— 279 4 din. ćir.	60.— 17 5 din.	12.—
173 4 din. zel.	20.— 280 4 din. lat.	60.— 18 10 din.	30.—
174 10 din.	7.—	19 25 din.	150.—
175 15 din.	20.— AVIONSKE	20 50 din.	100.—
176 20 din.	15.—		
177 30 din.	30.— 1934. <i>Predeli Jugoslavije</i>		
	1 50 para	50.—	
1935. <i>Aleks. admiral</i>	2 1 din.	50.— 21 10/25 din.	75.—
178 75 para	100.— 3 2 din.	150.— 22 10/50 din.	75.—
179 1.50 din.	100.— 4 3 din.	150.—	
1936. <i>Nikola Tesla</i>	1937. <i>Predeli Jugoslavije</i>	1928. <i>Provizor.</i>	
189 75 para	100.— 7 50 para	50.—	
190 1.75 din.	75.— 8 1 din.	50.— 21 10/25 din.	75.—
	9 2 din.	150.— 22 10/50 din.	75.—
1937. <i>Mala antanta</i>	10 2.50 din.		
197 3 din.	50.— 11 5 din.	1931.. <i>Sa „Vagner”-om</i>	
198 4 din.	100.— 12 10 din.	23 50 para	50.—
		25.— 24 1 din.	20.—
		50.— 25 2 din.	20.—
		75.— 26 5 din.	20.—
		100.— 27 10 din.	100.—
		150.—	
		300.—	
		1932. <i>Bez „Vagner”-a</i>	
1937. <i>Balkanski sporazum</i>	PORTO	28 50 para	15.—
203 3 din.	50.—	29 1 din.	7.—
204 4 din.	100.— 1921. <i>Porto prov.</i>	30 2 din.	7.—
	1 10/5 para	50.— 31 5 din.	7.—
1939. <i>Petar — Veliki format</i>	2 20/5 para	20.— 32 10 din.	25.—
248 25 para	10.—		
249 50 para	7.— 1922. <i>Beogradsko</i>		
250 1 din.	7.— 3 10 para	25.—	
251 1.50 din.	7.— 4 30 para	50.— 33 50 para	100.—
252 2 din.	15.— 5 50 para	20.— 34 1 din.	30.—
253 3 din.	12.— 6 1 din.	20.— 35 2 din.	25.—
254 4 din.	10.— 7 2 din.	20.— 36 5 din.	30.—
255 5 din.	50.— 8 5 din.	60.— 37 10 din.	150.—
256 5.50 din.	50.— 9 10 din.	75.—	
257 6 din.	20.— 10 25 din.	250.— <i>Crveni krst</i>	
258 8 din.	25.— 11 50 din.	150.—	
259 12 din.	40.—	1933. <i>Plava</i>	25.—
260 16 din.	50.— 1923. <i>Bečko</i>	1933. <i>Zelena</i>	50.—
261 20 din.	25.— 12 10 para	1936. <i>VI. Đorđević</i>	50.—
262 30 din.	100.— 13 30 para	20.— 1938. <i>Kosovska plava</i>	50.—
		100.— 1940. <i>Kosovska sivo-plava</i>	50.—

USLOVI OTKUPLJIVANJA

Otkupne cene važe za neoštećene marke, oprane sortirane i upakovane u snopiće po 100 komada iste vrste.

Od boljih vrednosti otkupljujemo i količine ispod 100 komada jedne vrste.

Redni brojevi odnose se ga katalog Jugofilatelije 1953.

Za marke oprane, sortirane i odbrojane, ali nepakovane u snopiće od 100 komada plaćamo 10% manje od naznačenih cena za pakovanu robu.

Neopranu masovnu robu na isečcima preuzimamo po slobodnoj oceni i prethodnom dogovoru.

Svakoj ponudi treba priložiti marku za odgovor.

Otkupne cene za količinke ostalih zemalja sa područja FNRJ donećemo u sledećim brojevima „Filateliste”.

Otkup vršimo preko naših prodavnica:

Beograd, Terazije 11. Tel. 30-113

Dubrovnik, Stradun, Tel. 213

Ljubljana, Franciškanska 3. Tel. 26-70

Novi Sad, Al. Rankovića 4. Tel. 36-25

Rijeka, Ivana Zajca 22. Tel. 39-77

Zagreb, Praška 6. Tel. 24-284

JUGOFILATELIJA

Preduzeće za promet markama

Beograd

Palmotićeve 2 — Telefon 29-516

ОГЛАСИ

ЦЕНЕ ОГЛАСА:

Цела страна	10.000.— дин.
Пола стране	6.000.— дин.
Четвртина стране	3.500.— дин.
Осмина стране	2.000.— дин.
Шеснаестина стр.	1.000.— дин.

МАЛИ ОГЛАСИ

У циљу да читаоце што присније међусобно повеже ради размене марке, а и ради

других обавештавања, која се односе како на филателију, тако и на друге њихове потребе, Уводимо

МАЛЕ ОГЛАСЕ

ОГЛАС ОД НАЈВИШЕ ПЕТ РЕДИ СТАЈАЊЕ 100 ДИНАРА

КУПУЈЕМ
ПРЕТФИЛАТЕЛИСТИЧКА ПИСМА
СРБИЈЕ

Д. Јанићијевић, Војислава Илића број 32
Београд

ТЕХНИЧКА РАДЊА

„МЕРКУР“

У БЕОГРАДУ

снабдева установе, предузећа и занатство следећим артиклима по најнижој дневној цени и то:

- 1) Стовариште Карађорђева бр. — алатом, гвожђарском и металном робом. Телефон 21-665
- 2) Стовариште Улица 7 Јула бр. 57 — електричним материјалом. Телефон 21-812
- 3) Стовариште Теразије бр. 42 — свим врстама водо-инсталатерског материјала, стројевима и прибором. Телефон 22-168
- 4) Стовариште Краља Милутина бр. 28 — свом врстом хемијске робе, фарбарског и осталог материјала. Телефон 20—619.

Дирекција Улица 7 Јула бр. 57, телефон 23-812, 24-040 и 21-812.

У ВАШЕМ ЈЕ ИНТЕРЕСУ ПРЕ ОДЛУЧИВАЊА О НАБАВЦИ ДА ЗАТРАЖИТЕ ПОНУДЕ ГОРЕ НАВЕДЕНИХ СТРУКА ОД ТЕХНИЧКЕ РАДЊЕ „МЕРКУР“.

OBNOVI PRETPLATU

ZA

„FILATELISTU“

za 1954 g.

Tekući račun uredništva i administracije „Filateliste“

kod Narodne banke br. 104-T-502